

MT

MT

MT

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussel 7.7.2010
KUMM(2010)365 finali

GREEN PAPER

lejn sistemi ta' pensjonijiet Ewropej adegwati, sostenibbli u siguri

SEG(2010)830

GREEN PAPER

lejn sistemi ta' pensjonijiet Ewropej adegwati, sostenibbli u siguri

1. DAHLA

Dhul adegwat u sostenibbli meta ċittadin tal-UE jirtira issa u fil-futur huwa prijorità għall-Unjoni Ewropea. Il-kisba ta' dawn l-għanijiet f'Ewropa b'popolazzjoni li qed tixjieh hija sfida kbira. Hafna mill-Istati Membri ppruvaw jiġnejjew għal dan permezz ta' riformi fil-pensjoni.

Il-kriżi ekonomika u finanzjarja reċenti aggravat u amplifikat l-impatt tat-tendenza estrema tat-tixjiġ demografiku. Tnaqqis fit-tkabbir ekonomiku, fil-baġits pubbliċi, fl-istabbiltà finanzjarja u l-impjieg għamlu iktar urġenti l-aġġustament tal-prattiki tal-irtirar u tal-mod kif in-nies jakkumulaw l-intitolamenti għall-pensjoni. Il-kriżi wriet li hemm iktar xi jsir biex l-effiċjenza u s-sigurtà tal-iskemi tal-pensjoni jiġu mtejba¹ li mhux biss jipprovdu mezz għal ħajja deċenti fix-xjuħija iżda jirrapprezentaw ukoll il-premjū għall-ħajja ta' xogħol

Fil-linji gwida politiċi tiegħu għal din il-Kummissjoni, il-President José Manuel Barroso enfasizza l-importanza ta' pensjonijiet adegwati u sostenibbli għat-tiħiħ tal-koeżjoni soċjali:

"Miljuni ta' Ewropej huma kompletament dipendenti fuq il-pensjoni. Il-kriżi wriet l-importanza tal-approċċ Ewropew lejn is-sistemi tal-pensjoni. Hija wriet l-interdipendenza tad-diversi pilastru tal-pensjoni f'kull Stat Membru u l-importanza ta' approċċi komuni tal-UE fir-rigward tas-solvenza u l-adeqwatezza soċjali. Il-kriżi enfasizzat ukoll li l-fondi tal-pensjoni huma parti importanti mis-sistema finanzjarja. Jeħtieġ li niżguraw li l-pensjonijiet jaqdu r-rwol maħsub ta' għoti ta' appoġġ massimu lill-pensjonanti tal-lum u ta' għada, inklużi l-gruppi vulnerabbli."

L-Istati Membri huma responsabbli għall-provvediment tal-pensjoni: din il-Green Paper ma tiddubitax mill-prerogattivi tal-Istati Membri fir-rigward tal-pensjonijiet jew mir-rwol tal-imsieħba soċjali u ma tissuggerixxix mod wieħed 'ideali' għat-tfassil ta' sistema tal-pensjoni li taqdi l-ħtiġijiet ta' kulhadd. Il-prinċipji tas-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet u s-solidarjetà nazzjonali huma kruċjali f'dan ir-rigward. F'livell tal-UE, is-sistemi nazzjonali ta' rtirar huma msaħħa minn qafas ta' attivitajiet li jvarjaw mill-koordinazzjoni tal-politika sar-regolamentazzjoni. Jeħtieġ li xi temi komuni jiġu indirizzati b'mod koordinat bħal pereżempju l-funzjonament tas-suq intern, ir-rekwiżiti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, jew l-iżgurar li r-riformi tal-pensjoni jkunu konsistenti mal-istrateġija Ewropa 2020. Sistemi tal-pensjoni sodi u adegwati, li jippermettu liċ-ċittadini jzommu, b'mod raġonevoli, il-livell ta' għajxien tagħhom wara li jirtiraw, huma kruċjali għaċ-ċittadini u għall-koeżjoni soċjali. L-impatt tan-nefqa fir-rigward tal-pensjonijiet pubbliċi fuq il-finanzi fi Stat Membru wieħed jista' jkollu riperkussjonijiet serji f'oħrajn. Il-koordinazzjoni tal-politiki tal-pensjoni tal-UE kienet utli u neċessarja biex isir progress fil-livell tal-Istati Membri. Il-fondi tal-pensjoni huma parti integrali mis-swieq finanzjarji u l-mod kif jiġu stabbiliti jista' jippromwovi jew ixekkel il-moviment hieles tax-xogħol jew il-kapital.

¹ Il-Parlament Ewropew huwa wkoll involut f'diskussjoni politika dwar il-lezzjonijiet meħuda mill-kriżi taħt l-awspiċi tal-Kumitat Speċjali dwar il-Kriżi Finanzjarja, Ekonomiku u Soċjali.

Wara deċennju ta' riformi li biddlu s-sistemi tal-pensjoni f'hafna mill-Istati Membri, issa hemm bżonn ta' reviżjoni bir-reqqa tal-qafas tal-UE. It-tixjij demografiku mexxa b'pass iktar mgħaġġel milli kien mistenni qabel u l-kriżi ekonomika u finanzjarja reċenti kellha impatt drammatiku fuq il-baġits, is-swieq tal-kapital u l-kumpaniji. Kien hemm ukoll tibdiliet strutturali sostanzjali bħal pereżempju bilanċi godda bejn il-generazzjonijiet, bidla minn Pay-As-You-Go (PAYG) għal pensjonijiet iffinanzjati u bidla għal iktar riskji għall-individwi. Din il-Green Paper qed tnedi dibattitu Ewropew permezz ta' konsultazzjoni bikrija u estensiva dwar l-isfidi prinċipali li qed jiffaċċjaw is-sistemi tal-pensjoni u dwar kif l-UE tista' tappoġġja l-isforzi tal-Istati Membri biex jipprovdur pensjonijiet adegwati u sostenibbli.

Din il-Green Paper tiegħu approċċ integrat lejn il-politiki tas-suq ekonomiku, soċjali u finanzjarju u tirrikonoxxi r-rabtiet u s-sinergiji bejn il-pensjonijiet u l-istrateġija ġenerali Ewropa 2020 għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv. Hija tiegħu inkonsiderazzjoni l-hidma li saret mill-Kumitat għall-Politika Ekonomika u l-Kumitat għall-Protezzjoni Soċjali dwar il-pensjonijiet. Ir-Rapport Kongunt *Interim* kien innutat mill-Kunsill (ECOFIN u EPSCO) tas-7-8 ta' Ġunju 2010². L-għan ta' generazzjoni ta' dhul adegwat u sostenibbli meta wieħed jirtira permezz ta' riformi tal-pensjoni u l-għanijiet ta' Ewropa 2020 isahħu lil xulxin b'mod reċiproku. Ewropa 2020 tenfasizza impjiegi ta' kwalità oġhla u aħjar u transizzjonijiet pożittivi: it-tnejn huma deċiżivi biex il-ħaddiema (nisa u rġiel) jakkumulaw id-drittijiet għall-pensjoni. Il-mira tagħha ta' rata ta' 75 % għall-impjiegi tirrikjedi rati ta' impjieg li huma sinifikattivament oġhla mil-livelli attwali fil-grupp tal-etajiet bejn il-55 u l-65 sena. Li jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fl-adegwatezza tal-pensjonijiet, li jistgħu jkunu kawża ta' faqar fost l-anzjani, jikkontribwixxi wkoll għall-kisba tal-mira ta' Ewropa 2020 ta' tnaqqis tal-faqar. Politiki f'hafna oqsma jistgħu jgħinu biex inaqqsu l-faqar f'etajiet ikbar u dan imbagħad jikkontribwixxi għat-titjib tal-adegwatezza u b'hekk ir-riformi tal-pensjoni jkunu ffinalizzati. Miri oħra jinkludu t-tiftix ta' soluzzjoni għall-ostakoli fl-iffinalizzar tas-suq uniku, pereżempju suq intern iktar sigur u integrat fir-rigward tal-prodotti finanzjarji u l-iffacilitar tal-mobbiltà tal-ħaddiema kollha³ u taċ-ċittadini madwar l-UE⁴. *Konsegwentement, ir-riformi tal-pensjoni se jikkontribwixxu għall-kisba tal-mira ta' Ewropa 2020 għall-impjieg u sostenibbiltà għal tul ta' żmien tal-finanzi pubbliċi*. Barra minn hekk, l-iffinalizzar tas-suq intern għall-prodotti tal-pensjoni għandu impatt dirett fuq il-potenzjal tat-tkabbir tal-UE u għalhekk jikkontribwixxi direttament għall-kisba tal-għanijiet ta' Ewropa 2020.

2. SFIDI EWLENIN

2.1. Tixjij demografiku

Filwaqt li hu magħruf sew li l-Ewropa qed taffaċċja sfida demografika kbira⁵, qed noqorbu lejn stadju kritiku, fejn l-ewwel grupp ta' nies li twieldu fi żmien meta kien hemm splużjoni

² Ir-rapport huwa disponibbli fuq http://europa.eu/epc/publications/index_en.htm, ara l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/114988.pdf.

³ Inkluzi ħaddiema tassew mobbli bħar-riċerkaturi, ara l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tat-2 ta' Marzu 2010: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/intm/113121.pdf.

⁴ Il-Kummissjoni se tohroġ Rapport dwar iċ-Ċittadinanza fl-2010 dwar iċ-ċiklu kollu tal-ħajja taċ-ċittadini tal-UE, li jkopri i) ostakoli fl-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet taċ-ċittadini, inkluzi d-drittijiet għall-moviment liberu, u ii) is-soluzzjonijiet previsti biex jitneħħew dawn l-ostakoli, flimkien ma' pjan direzzjonali għall-adozzjoni tagħhom.

⁵ Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Tixjij tad-29 ta' April 2009 "Kif għandna nittrattaw l-impatt tat-tixjij tal-popolazzjoni fl-UE (Ir-Rapport dwar it-Tixjij 2009)" u d-dokument ta' hidma għall-persunal tal-Kummissjoni *Report 2008 – Meeting social needs in an ageing society* (SEC(2008) 2911).

fir-rata tat-twelid dalwaqt jilhaq l-età tal-pensjoni u huwa previst li l-popolazzjoni bl-età tax-xogħol se tibda tonqos mill-2012 'il quddiem.

Il-fatt li n-nies qed jgħixu hajja itwal minn qatt qabel hija kisba kbira hafna: tul dawn l-ahhar 50 sena, it-tul tal-hajja zdieg b'madwar hames snin fl-UE. It-tbassir demografiku l-iktar recent⁶ jizvela li jista' jkun hemm zieda ohra ta' madwar seba' snin sal-2060. Dan il-fatt flimkien ma' rati baxxi ta' fertilita' se jwassal ghal bidla drammatika fil-kompozizzjoni tal-etajiet tal-popolazzjoni (ara l-Figura 1). Ghaldaqstant, il-proporzjon ta' dipendenza fix-xjuhija se jirdoppja: filwaqt li attwalment hemm erba' persuni bl-età tax-xogħol ghal kull persuna li ghandha 'l fuq minn 65 sena, sal-2060 se jkun hemm biss zewg persuni bl-età tax-xogħol ghal kull persuna li ghandha 'l fuq minn 65 sena (ara l-Figura 2).

Hemm ukoll tendenzi ohrain li jinfirxu fuq tul ta' zmien fis-swieq tax-xogħol: bidu iktar tard tal-hajja tax-xogħol fuq bazi full-time minhabba bzonn ikbar ta' edukazzjoni u rtirar iktar kmieni minhabba l-amministrazzjoni tal-etajiet tas-suq tax-xogħol u politiki dominanti. Minkejja li t-tendenza ta' rtirar minn kmieni bdiet tinbidel, hafna persuni, b'mod partikolari nisa, ghadhom jitolqu mis-suq tax-xogħol sinifikattivament qabel l-età tipika tal-pensjoni ta' 65 sena (ara l-Figuri 6 u 7) u dan jenfasizza l-aspett tas-sess.

Fir-rigward ta' tendenzi attwali, is-sitwazzjoni hi insostenibbli. Sakemm in-nies, huma u jgħixu hajja itwal, jibqgħu wkoll fl-impjeg, jew probabbilment isofri l-adeqwatezza tal-pensjonijiet jew issehh zieda insostenibbli fl-infiq tal-pensjonijiet. L-impatt tal-isfida demografika hekk kif gie aggravat mill-krizi probabbli se jnaqqas it-tkabbir ekonomiku u se jiffa' pressjoni fuq il-finanzi pubblici. Ir-Rapport dwar it-Tixjih tal-2009⁷ wera li, minhabba li l-forza tax-xogħol qed tonqos, l-uniku sors ta' tkabbir sal-2020 se tkun il-produttivita' fix-xogħol. Filwaqt li r-riformi digà naqsu b'mod sinifikanti l-impatt tat-tixjih fuq il-pensjonijiet futuri, in-nefqa pubblika relatata mal-età ghadha prevista li se tizdieg b'mod generali bi kwazi hames punti percentwali tal-PGD sal-2060, fejn in-nefqa fuq il-pensjonijiet hija responsabbli ghal nofs din iz-zieda (ara l-Figura 3 ghat-tbassir dwar in-nefqa fuq il-pensjonijiet pubblici għall-Istati Membri).

Tendenza ohra fuq tul ta' zmien hija l-bidla fis-soċjeta' – bhal perezempju familji b'genitur wiehed, koppji bla tfal u generazzjonijiet differenti ta' familja li jgħixu bogħod minn xulxin – li qed tagħti lok għall-provvediment ta' servizzi ta' kura iktar formali li s-soltu kienu jkunu provduti mill-familja. Dan jipprezenta iktar sfidi għall-iffinanzjar tal-ispiza tal-kura tas-sahha u l-kura ghal perjodu twil.

Il-pensjonijiet iffinanzjati jistgħu jkunu affettwati wkoll mit-tixjih demografiku. It-tixjih fost is-soċjetajiet inaqas ir-rata ta' tkabbir potenzjali tal-ekonomija, bl-implikazzjoni ta' rati proprji ta' dhul iktar baxxi u dan jista' jaffettwa l-prezzijiet tal-assi finanzjarji. Dhul potenzjalment iktar baxx bhal dan fuq investimenti f'fondi tal-pensjoni jista' jwassal ghal kontribuzzjonijiet ogħla, inqas beneficcji ta' rtirar, iktar hrug ta' kapital ghal swieq emergenti jew tehid ikbar ta' riskji.

Bit-tixjih demografiku fl-isfond, il-Kunsill Ewropew ta' Stokkolma tal-2001 qabel fuq strategija bi tliet pilastri biex jigi trattat l-impatt fuq il-bagits pubblici li tikkonsisti minn:

⁶ Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat għall-Politika Ekonomika (2009) "2009 Ageing Report: Economic and budgetary projections for the EU-27 Member States (2008-2060)", European Economy, Nru 2.

⁷ Ibid.

- tnaqqis rapidu tad-djun;
- zieda fir-rati tal-impjegi u tal-produttività; kif ukoll
- riformi tas-sistemi tal-pensjonijiet, tal-kura tas-saħħa u ta' kura għal tul ta' żmien.

Barra minn hekk, il-Kunsill Ewropew ta' Laeken tal-2001 qabel dwar sett ta' għanijiet komuni għall-pensjonijiet, filwaqt li enfasizza l-hteġa li dawn ikunu adegwati, sostenibbli u li jistgħu jiġu adottati⁸.

2.2. Tibdiliet fis-sistemi tal-pensjonijiet

Filwaqt li s-sistemi tal-Istati Membri huma viżibbilment differenti, giet addattata maġġoranza tul id-deċennji li għaddew biex ikunu fuq livell iktar sostenibbli. Fl-istess waqt, l-Istati Membri ppruvaw jiproteġu l-adeqwatezza u jsibu rispons aħjar għall-bidliet fis-suq tax-xogħol u fir-rwoli tas-sessi. It-tendenzi principali kienu⁹:

- (1) Inkoraġġiment biex iktar nies jaħdmu għal żmien itwal biex jiksbu intitolamenti simili għal ta' qabel: zidiet fl-età tal-pensjoni; premjar għal irtirar iktar tard u sanzjonijiet għal irtirar minn kmieni (ara l-Figura 8); ċaqliq minn benefiċċji bbażati fuq il-qligħ fl-aħjar żminijiet lejn intitolamenti bbażati fuq il-qligħ medju tal-karriera tax-xogħol; għeluq jew restrizzjonijiet fil-mogħdijiet ta' hrug minn kmieni; miżuri tas-suq tax-xogħol biex haddiema iktar anzjani jiġu inkoraġġiti u jkunu jistgħu jibqgħu fis-suq tax-xogħol u l-inkoraġġiment ta' ugwaljanza ikbar bejn is-sessi fis-suq tax-xogħol.
- (2) Iċ-ċaqliqa minn sistemi prinċiplament b'livell wiehed għal sistemi b'hafna livelli. Dan huwa riżultat tat-tendenza fil-maġġoranza tal-Istati Membri, iżda mhux f'kollha, li jbaxxu s-sehem tal-pensjonijiet pubblici PAYG fil-provvediment totali filwaqt li jagħtu rwol ikbar lil skemi privati supplimentari u ffinanzjati minn qabel, li hafna drabi jkollhom natura ta' Kontribuzzjoni Definita (KD) (ara l-Figura 10).
- (3) Miżuri biex jindirizzaw in-nuqqasijiet fl-adeqwatezza, pereżempju sforzi biex titwessgħa l-kopertura, appoġġ fil-bini fl-akkumulazzjoni tad-drittijiet, aċċess iffacilitat għall-pensjonijiet għal gruppi vulnerabbli u zieda fl-appoġġ finanzjarju għal pensjonanti ifqar.
- (4) Dimensjoni bejn is-sessi: in-nisa għandhom it-tendenza li jippredominaw fost dawk b'kuntratti atipiċi, għandhom it-tendenza li jaqilgħu inqas mill-irġiel u li jieħdu waqfiet fil-karriera aktar spiss mill-irġiel minhabba responsabbiltajiet ta' kura. Bħala konsegwenza, il-pensjonijiet tagħhom għandhom it-tendenza li jkunu aktar baxxi u hemm tendenza ta' riskju ta' iktar faqar fost in-nisa anzjani, billi dawn jgħixu haġja itwal. Filwaqt li l-perjodi ta' kura huma rikonoxxuti f'ċerti sistemi PAYG, dan huwa inqas ċar fi skemi ta' pensjoni ffinanzjati, bil-kwistjoni ta' kif għandha tiġi ffinanzjata solidarjetà bħal din.

Ir-riformi servew ta' pedamenti għaż-żidiet riċenti fl-etajiet ta' rtirar effettiv u fethu toroq godda għat-tfassil ta' pensjonijiet adegwati b'mod sostenibbli. Fl-istess waqt, ir-riformi wasslu

⁸ "Quality and viability of pensions – Joint report on objectives and working methods in the area of pensions" [10672/01 ECOFIN 198 SOC 272].

⁹ Ir-Rapport Kongunt Interim dwar il-pensjonijiet tal-Kumitat għall-Politika Ekonomika u l-Kumitat għall-Protezzjoni Soċjali jinkludi valutazzjoni iktar dettaljata, ara n-nota f'qiegħ il-paġna 2.

u se jkomplu jwasslu għal responsabbiltà individwali ikbar għar-riżultati. Filwaqt li n-nies għandhom għażla ikbar, huma esposti wkoll għal iktar riskju. Biex ir-riformi jkunu ta' suċċess, l-iskemi kollha tal-pensjoni għandhom jaqdu r-rwol tagħhom u r-riskji għandhom ikunu mifhuma u mmaniġġjati sew. L-adeqwatezza addizzjonali fil-pensjonijiet se tkun imsejsa fuq kumbinazzjoni ta' qligħ fis-swieq finanzjarji u prezentazzjoni ta' opportunitajiet mis-swieq tax-xogħol għal karrieri kontributorji itwal u b'inqas waqfiet. Biex isahħu l-koeżjoni soċjali, għadd ta' Stati Membri jistgħu jippruvaw jindirizzaw kwistjonijiet pendenti bħall-pensjonijiet minimi, kopertura ta' haddiema atipiċi u rikonossiment ta' xi waqfiet fl-impjieg, pereżempju minhabba kura ta' dipendenti debboli.

Is-sistemi ta' pensjonijiet riformati jzidu r-riskji ta' adegwatezza għal numru konsiderevoli ta' haddiema. Ir-rati ta' tibdil netti se jonqsu f'hafna mill-Istati Membri, għalkemm il-pożizzjoni ta' bidu u l-livell ta' tnaqqis iwarjaw b'mod sinifikattiv, u ċerti pajjiżi, speċjalment dawk b'livelli inizjali baxxi hafna, ziduhom (il-Figura 5). Dewmien fil-ħruġ mis-suq tax-xogħol jista' jnaqqas in-nuqqas.

F'hafna Stati Membri jista' jkun hemm bżonn ta' riformi addizzjonali minhabba l-iskala ta' tibdiliet demografiċi u biex jiġi żgurat suċċess li jdum tar-riformi implimentati. Għall-Istati Membri fejn il-proċess ta' riforma mhux avanzat biżżejjed, hemm bżonn urgenti ta' reviżjoni tal-wegħda tal-pensjonijiet fid-dawl ta' dak li wiehed jista' jistenna li l-bqija tal-ekonomija – u l-baġits pubbliċi – kapaċi joffru.

2.3. L-impatt tal-kriżi finanzjarja u ekonomika

Il-kriżi finanzjarja u ekonomika aggravat serjament l-isfida impliċita tat-tixjijh. Billi wriet l-interdipendenza tad-diversi skemi u enfasizzat in-nuqqasijiet fil-mod kif inhuma mfasslin ċerti skemi, serviet ta' twissija biex tittiehed azzjoni fir-rigward tal-pensjonijiet kollha, sew jekk PAYG u sew jekk iffinanzjati: iktar qgħad, inqas tkabbir, livelli oġhla ta' dejn nazżjonali u l-volatilità tas-suq finanzjarju għamluha iktar diffiċli għas-sistemi kollha biex iwettqu l-wegħdiet tagħhom tal-pensjonijiet. L-iskemi privati jistgħu jtaffu xi ftit mill-perssioni fuq il-provvediment ta' pensjonijiet pubbliċi. Madankollu, dipendenza miżjuda fuq skemi privati ġġib magħha spejjeż fiskali, meta titqies il-prattika mifruxa tal-għoti ta' incentivi tat-taxxa waqt il-fażi ta' akkumulazzjoni. L-ispiza tal-eżenzjoni mit-taxxa tista' tkun konsiderevoli u l-effettività tagħha u l-impatti ta' ridistribuzzjoni jistgħu jkunu dubjużi¹⁰. Billi l-baġits pubbliċi qegħdin taht perssioni kbira, ċerti Stati Membri issa qed jerggħu jikkunsidraw l-effiċjenza ta' din in-nefqa. Skambju aħjar tal-informazzjoni dwar l-ispejjeż u l-effettività tagħha jista' jgħin lil dawk li jfasslu l-politiki madwar l-UE¹¹. Barra minn hekk, jekk l-iskemi privati ma jkunux jistgħu jwettqu l-wegħdiet tagħhom, inevitabbilment tinholoq perssioni biex il-fondi pubbliċi jagħmlu tajjeb għal parti min-nefqa.

B'introjtu sigur mill-pensjonijiet pubbliċi, li ġeneralment thallew jaqdu r-rwol tagħhom bhala stabbilizzaturi awtomatiċi, dawk li attwalment huma pensjonanti kienu dawk li sa issa ntlaktu l-inqas mill-kriżi. Meta jitneħhew ċerti eċċezzjonijiet, il-benefiċċji mill-iskemi ffinanzjati

¹⁰ It-Taqsima 4.2 p. 26 tar-Rapport tal-KHS (il-Kumitat għall-Harsien Soċjali) "Il-provvediment ta' pensjonijiet iffinanzjati amministrati privatament u l-kontribut tagħhom għal pensjonijiet adegwati u sostenibbli" (2008) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=752&langId=mt>.

¹¹ Dan jista' jinkludi skambju ta' esperjenzi dwar approċċi bhal pereżempju 'reċipjenti għall-komunikazzjoni' li bihom l-ammont ta' eżenzjoni mit-taxxa possibbli għal tfaddil individwali volontarju huwa relatat b'mod invers mal-ammont ta' pensjonijiet statutorji u tax-xogħol li individwu diġà jkollu. Ara "Proposal for a pension model with a compensating layer" ta' G.J.B. Dietvorst, Reviżjoni tat-Taxxa tal-KE tal-2007 nr. 3 p. 142-145.

ghadhom jilagħbu rwol marginali u f'it Stati Membri problemi baġitarji serji jew b'mekkanizmi tassew stabbli ta' aġġustament mekkaniku kellhom inaqqsu l-pagamenti tal-pensjonijiet pubbliċi. Izda l-kriżi u prospetti ta' inqas tkabbir se jaffettwaw it-tipi kollha ta' pensjonijiet.

Il-livell ta' deterjorazzjoni fiskali huwa ekwivalenti għat-treġġiġh lura ta' 20 sena ta' konsolidazzjoni fiskali, bl-implikazzjoni li r-restrizzjonijiet fiskali se jkunu stretti hafna fid-deċennju li ġej. L-istimi jissuġġerixxu li l-kriżi se tpoġġi iktar pressjoni fuq in-nefqa tal-pensjonijiet pubbliċi fuq perjodu twil ta' żmien billi huwa previst li t-tkabbir ekonomiku se jkun konsiderevolment iktar baxx u hemm incertezza kbira dwar meta se jkun hemm irkupru totali.¹² F'għadd ta' Stati Membri ċerti kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali bdew jitwarrbu għal pensjonijiet iffinanzjati obligatorji stabbiliti reċentement. Il-kriżi enfasizzat din il-problema ta' pagament doppju u wasslet lil xi gvernijiet biex iwaqqfu jew inaqqsu l-kontribuzzjonijiet għall-pensjonijiet privati biex itejbu l-finanzi għall-pensjonijiet pubbliċi.

Fil-perjodu ta' żmien qasir, ir-rati ta' dhul u s-solvenza tal-iskemi ffinanzjati ġew affettwati minn tnaqqis fir-rati ta' interess u fil-valur tal-assi: il-fondi tal-pensjonijiet privati tilfu 'l fuq minn 20% tal-valur tagħhom tul l-2008¹³. Barra minn hekk, il-ħila ta' diversi sponsors ta' fondi tal-pensjonijiet tax-xogħol fir-rigward tal-qadi tal-obbligi tagħhom ġiet imxekkla. Madankollu, billi xi skemi kellhom jidhlu f'telf biex jissodisfaw ir-responsabbiltajiet attwali tagħhom, is-supervizuri setgħu jillaxkaw ir-regoli ta' valutazzjoni u ta' solvenza biex jagħtu ċans lis-swieq jirkupraw. Il-fondi tal-pensjoni rnexxielhom jirkupraw xi f'it mit-telf tagħhom fl-2009¹⁴ izda hafna minnhom ghadhom 'il bogħod biex jilhqgħu l-livelli ta' solvenza meħtieġa.

Il-varjazzjonijiet fil-kapaċità tal-iskemi ffinanzjati biex jegħlbu l-kriżi wrew li d-differenzi fit-tfassil, ir-regolamentazzjoni u l-istrategiji ta' investiment tassew jagħmlu differenza. It-telf ivarja bejn il-prattiki ta' investiment u l-abbiltà ta' taffija tax-xokk tiddependi wkoll fuq kemm il-piż hu kondiviz tajjeb bejn il-fornituri, il-kontributuri u r-reċipjenti. Sfortunatament, l-iskemi f'pajjizi fejn ir-rekwiziti ta' solvenza kienu iktar baxxi u t-telf fil-valur tal-assi kien partikolarment kbir għandhom tendenza wkoll li jkollhom inqas protezzjoni tal-intitolamenti akkumulati u l-inqas mekkanizmi flessibbli għall-kondiviżjoni tal-piż. Konsegwentement, l-intitolamenti jistgħu jintilfu u l-fornituri jithajru jwaqqfu l-iskemi, billi ma jkunux jistgħu jregġgħu lura l-iskema għas-solvenza.

Il-kriżi se jkollha wkoll impatt serju fuq pensjonijiet futuri billi hafna haddiema se jkunu ilhom li tilfu xogħolhom u li sfaw qiegħda għal ċertu perjodu u oħrajn jista' jkun li jkunu aċċettaw qligħ iktar baxx u ħinijiet tax-xogħol iqsar¹⁵. Waħda mill-isfidi se tkun l-iżgurar li jinżammu livelli adegwati ta' pensjonijiet anki f'dawn is-sitwazzjonijiet (ara l-Figura 9).

Bil-kriżi, żdiedu dawn id-dimensjonijiet li ġejjin mal-aġenda ta' riforma li kienet teżisti qabel:

- urġenza ikbar biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fl-adeqwatezza;
- urġenza ikbar għal riformi li jtejjbu s-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi;
- enfasi mizjuda biex l-etajiet tal-irtirar effettiv joghlew;

¹² Ara n-nota 6, f'qiegħ il-paġna.

¹³ OECD (l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi), "Pensions and the crisis – How should retirement income systems respond to financial and economic pressures" 2009.

¹⁴ OECD "Pension Markets in Focus", Ottubru 2009, Haġġa 6.

¹⁵ Il-Kapitolu 3.3 – 3.5 tar-Rapport Kongunt Interim dwar il-pensjonijiet, ara n-nota 2 f'qiegħ il-paġna.

- bżonn għal reviżjoni tar-regolamentazzjoni ta' skemi tal-pensjoni ffinanzjati biex jiġi żgurat li huma effiċjenti u jibqgħu siguri anki taħt l-impatt ta' krizijiet finanzjarji kbar filwaqt li jiġi żgurat li r-regolamentazzjoni tkun proporzjonata u ma twassalx lill-pensjonanti għall-insolvenza jew għall-abbandun ta' skemi tal-pensjoni;
- bżonn li jiġi żgurat li r-regolamentazzjoni tas-suq finanzjarju tkun effettiva u intelligenti fid-dawl tar-rwol imkabbar tal-fondi tal-pensjonijiet. Is-samit tal-G20 ta' Pittsburgh u s-sammits ta' Toronto enfasizzaw li l-istituzzjonijiet finanzjarji kollha għandhom jiġu rregolati u li hemm bżonn ikbar għal regoli komuni.

3. PRIJORITAJIET GĦALL-IMMODERNIZZAR TAL-POLITIKA TAL-PENSJONI FL-UE

L-għanijiet globali tar-riformi tal-pensjonijiet huma li jiġi żgurat li s-sistemi tal-pensjoni jkunu adegwati u sostenibbli. Kien hemm it-tendenza li l-istrateġija ta' Stokkolma li għandha tliet pilastri tiġi trattata bħala lista li minnha wiehed ikun jista' jagħzel. Izda jekk is-sistemi tal-pensjonijiet iridu jkunu effettivi u jekk l-istrateġija Ewropa 2020 trid tikseb suċċess, se jkun neċessarju li dawn it-tliet kwistjonijiet jiġu indirizzati b'mod koordinat.

3.1. Għanijiet globali: l-adeqwatezza u s-sostenibbiltà

L-adeqwatezza u s-sostenibbiltà huma żewġ faċċati tal-istess munita. Jekk il-pensjonijiet ikunu friskju ta' inadegwatezza, jista' jkun hemm pressjoni għal żidiet *ad hoc* fil-pensjonijiet jew domanda oghla għal benefiċċji oħra, li jipperikolaw is-sostenibbiltà. Bl-istess mod jekk sistema tal-pensjoni ma tkunx sostenibbli, fil-futur din tkun inadegwata meta jkun hemm bżonn ta' korrezzjonijiet ta' malajr. Il-kwistjonijiet tal-adeqwatezza u s-sostenibbiltà tal-pensjonijiet għandhom bżonn jitqiesu flimkien.

Indirizzar tal-adeqwatezza tal-pensjonijiet

L-iżgurar ta' dħul adegwat meta wiehed jirtira huwa l-għan tas-sistemi tal-pensjoni u hi kwistjoni ta' solidarjetà fundamentali inter- u intra-generazzjonali. Hafna riformi tal-pensjoni sa issa kienu mmirati lejn it-titjib tas-sostenibbiltà. Se jkun meħtieġ iktar immodernizzar tas-sistemi tal-pensjoni biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fl-adeqwatezza. Billi r-rati ta' sostituzzjoni tal-pensjonijiet pubbliċi se jonqsu f'hafna mill-każijiet (ara l-Figura 4), huwa importanti li jiġu provduti opportunitajiet biżżejjed għal intitolamenti kumplimentari: eż. il-possibbiltà ta' hajja tax-xogħol itwal u aċċess miżjud għal skemi tal-pensjoni supplimentari. In-nuqqas ta' rikonoxximent kumpensatorju għal perjodi ta' qgħad, mard jew obbligi ta' kura jista' wkoll iwassal għal nuqqasijiet, l-istess bħan-nuqqas ta' kopertura ta' gruppi vulnerabbli, bħal haddiema b'kuntratt qasir jew mhux tas-soltu, jew il-garanziji ta' pensjonijiet minimi jew il-provvediment ta' dħul għal persuni iktar anzjani, izda dawn iqajmu dubji dwar il-finanzjament. Fi skemi ffinanzjati, it-tnaqqis tar-riskju fl-investment, notevolment qrib u waqt il-fażi ta' hłas, u t-titjib tal-kondiviżjoni tar-riskju bejn dawk li jfaddlu għall-pensjoni u dawk li jipprovdu l-pensjoni, fuq bażi tal-vantaġġi tal-assikurazzjoni kollettiva, jistgħu jagħtu spinta lill-adeqwatezza tad-dħul meta wiehed jirtira. Jista' jkun hemm bżonn ukoll li jiġi kkunsidrat it-twessigh tas-sorsi tad-dħul tal-irtirar lil hinn mill-pensjonijiet.

Żgurar tas-sostenibbiltà

Hafna riformi tal-pensjoni kkontribwixxew għal-limitazzjoni taz-żieda fin-nefqa futura fuq il-pensjonijiet pubbliċi, izda jeħtieġ li jittieħdu passi addizzjonali biex is-sistemi jilhqqu livell iktar sostenibbli, u b'hekk jikkontribwixxu għas-sostenibbiltà fit-tul tal-finanzi pubbliċi, notevolment f'pajjiżi fejn huwa proġettat li n-nefqa futura fuq il-pensjonijiet pubbliċi se tkun

għolja wisq. In-nuqqas ta' teħid ta' azzjoni politika deċiżiva biex tittejjeb l-istabbiltà se jimbotta l-piż tal-aġġustament fuq haddiema futuri jew fuq pensjonanti futuri li forsi ma jkunux ġew preparati għal pensjonijiet iktar baxxi milli previst, kif enfasizzat mill-Kunsill Ewropew¹⁶. Minhabba s-sitwazzjoni gravi li fiha qegħdin il-finanzi pubbliċi u ż-żieda proġettata mhux sostenibbli fil-livelli ta' dejn pubbliku b'politiki li ma jinbidlux, il-konsolidazzjoni fiskali se tkun restrizzjoni vinkolanti fuq il-politiki kollha, inklużi l-pensjonijiet. Il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir (SGP) jipprovdi l-qafas għall-monitoraġġ tas-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi, inklużi s-sistemi tal-pensjoni.¹⁷ Barra minn hekk, jista' jkun hemm iktar pressjoni fir-rigward tan-nefqa fuq kura għall-anzjani jekk il-kura formali tibqa' tiegħu post il-kura informali b'mod mizjud fil-futur. Riformi li jtejjbu l-potenzjal ta' tkabbir ekonomiku tal-UE, eż. bl-istimolar tal-provvista tax-xogħol, huma għalhekk partikolarment importanti. Miż-żieda fit-tkabbir fil-produttività tax-xogħol jibbenefikaw iċ-ċittadini kollha, billi din tippermetti livell ta' għajxien oġġla. Fir-rigward tas-sostenibbiltà fiskali, l-ilhiq ta' rati oġġla ta' impjieġ partikolarment għal haddiema iktar anzjani huwa wkoll iktar importanti.

- (1) *Kif tista' l-UE tappoġġja l-isforzi tal-Istati Membri biex ittejjeb l-adeqwatezza tas-sistemi tal-pensjoni? L-UE għandha tfittex li tiddefinixxi aħjar dħul adegwat meta wieħed jirtira xi jfisser?*
- (2) *Il-qafas tal-pensjonijiet eżistenti fil-livell tal-UE huwa biżżejjed biex jiżgura finanzi pubbliċi sostenibbli?*

3.2. Ilhuq ta' bilanċ sostenibbli bejn iż-żmien li wieħed iqatta' jaħdem u dak tal-pensjoni

Iż-żmien li wieħed iqatta' bħala pensjonant żdied konsiderevolment tul l-aħħar seklu u hemm differenzi kbar bejn l-Istati Membri. Bhalissa, wieħed ġeneralment iqatta' terz mill-ħajja adulta tiegħu bħala irtirat u dan il-proporzjon se jiżdied sostanzjalment bil-kisbiet futuri fit-tul fl-ġhomor¹⁸ sakemm ma jiżdiedx it-tul tal-ħajja tax-xogħol u n-nies jibdedw jirtiraw iktar tard. Inqas minn 50 % tal-persuni jkun għadhom jaħdmu sal-età ta' 60 sena. Dan hu kontra l-impenji tal-Istati Membri fil-Kunsill Ewropew ta' Barċellona li riedu jtaflu l-età li fiha n-nies jieqfu jaħdmu b'ħames snin¹⁹. Dan huwa inkonsistenti wkoll mal-għan tal-kisba ta' rata ta' impjieġi tal-Ewropa 2020 ta' 75 % u jhalli impatt negattiv fuq il-potenzjal ta' tkabbir. Iż-żieda drammatika tal-proporzjon tad-dipendenza ekonomika fix-xjuħija tista' tkunkważi evitati jekk in-nies jaħdmu għal żmien itwal (ara l-Figura 2). Mingħajr dan, tkun inevitabli kumbinazzjoni perikoluża ta' inqas benefiċċji u kontribuzzjonijiet oġġla.

L-iżgurar li ż-żmien li persuna tqatta' irtirata ma jkomplix jiżdied meta mqabbel maż-żmien li matulu l-persuna tkun ħadmet, isostni lill-adeqwatezza u lis-sostenibbiltà. Dan ifisser żieda fl-età li fiha wieħed jieqaf jaħdem u jibda jieħu l-pensjoni. Hafna Stati Membri diġà ddeċidew li jgħollu l-età ta' elegibbiltà għal pensjoni shiħa fl-iskemi tal-pensjonijiet pubbliċi tagħhom (ara

¹⁶ Il-konkluzjonijiet tal-Presidenza tat-23 ta' Marzu 2005 IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA 7619/1/05, REV 1, enfasizzaw il-bżonn "li nissalvagwardjaw is-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi fuq il-medda twila taż-żmien, li nippromwovu t-tkabbir, u li nevitaw l-impozizzjoni ta' pizijiet eċċessivi fuq il-ġenerazzjonijiet futuri".

¹⁷ Fir-rigward tal-SGP il-Kummissjoni pproponiet li jiġu kkunsidrati wkoll ir-responsabbiltajiet impliċiti partikolarment dawk marbuta mat-tixjiħ, fost fatturi oħra, biex jirriflettu r-riskji fil-futur (COM (2010) 367 / 2).

¹⁸ Il-Kapitolu 3.2.1 tar-Rapport Kongunt Interim dwar il-pensjonijiet, ara n-nota 2 f'qiegħ il-paġna.

¹⁹ Il-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-15-16 ta' Marzu 2002 IL-KUNSILL EWROPEW SN 100/1/02 REV 1.

l-Figura 6). Hemm kuxjenza li qed tikber li dan hu sinjal importanti għall-haddiema u għal min ihaddem, għax jimmotivahom biex jimmiraw lejn etajiet ikbar ta' rtirar effettiv. Għadd ta' Stati Membri wrew li għazla ta' politika promettenti għat-tishih tas-sostenibbiltà tas-sistemi tal-pensjoni hija aġġustament awtomatiku li jżid l-età tal-pensjoni f'konformità mal-kisbiet futuri fir-rigward tat-tul tal-hajja. Filwaqt li dan l-approċċ ta' aġġustamenti kontingenti jista' jkun kontemplat għal riskji oħra kif ukoll, l-impenn għal revizzjonijiet perjodiċi tal-adeqgatezza u s-sostenibbiltà tal-pensjonijiet jista' jkun mod alternattiv jew kumplimentari biex tiġi ffaċilitata reazzjoni f'waqtha u bla xkiel għall-kundizzjonijiet li qed jinbidlu u li hafna minnhom hu diffiċli li jiġu mbassra.

Il-possibbiltà ta' etajiet tal-pensjoni universali dejjem kienet dibattibbli minhabba differenzi marbuta max-xogħol fl-etajiet ta' meta persuna tidhol fis-suq tax-xogħol u l-istatus tas-saħħa tal-haddiema f'xogħlijiet differenti. Hafna mill-Istati Membri jindirizzaw din l-isfida permezz ta' politiki definittivi biex itejbu s-saħħa u s-sigurtà fil-post tax-xogħol filwaqt li jipprovdu aċċess għal mogħdijiet għal dawk fi bżonn reali qabel jilhqu l-età tal-pensjoni. L-isforzi nazzjonali huma msahħa mill-Istrateġija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà. Ftit Stati Membri rrikonoxxew id-differenzi fl-etajiet tad-dhul billi kkumbinaw miżuri biex jgħollu l-etajiet tal-pensjoni ma' dawk li jzidu n-numru ta' snin kontributorji meħtieġa għal pensjoni sħiħa. Barra minn hekk, filwaqt li jittieħdu miżuri għall-estensjoni tal-hajja tax-xogħol, se jkun ukoll importanti li jiġu indirizzati kwistjonijiet bħal differenzi bejn is-sessi kemm fis-suq tal-ħlas kif ukoll f'dak tax-xogħol.

Billi l-etajiet ta' hrug mis-suq tax-xogħol għadhom baxxi, il-kwistjoni hi jekk ikunux utli prinċipji komuni tal-UE u mogħdijiet għal pensjonijiet adegwati u sostenibbli, applikati b'mod iddivrenzjat, biex jagħmlu tajjeb għad-differenzi fis-sistemi tal-pensjoni. Mogħdijiet bħal dawn għandhom l-għan li jippermettu lin-nies jakkumulaw intitolamenti adegwati filwaqt li jagħmlu l-ekonomiji tal-UE iktar sostenibbli. Dan jirrikjedi li r-riformi tas-sistemi tal-pensjoni jiġu supplimentati bi sforzi sostanzjali biex jippermettu lill-haddiema jibqgħu impjegabbli tul il-hajja tax-xogħol tagħhom, filwaqt li joffru opportunitajiet ta' taħriġ mill-ġdid. Teknologiji u servizzi ġodda biex jipprovdu arrangamenti flessibbli tax-xogħol permezz tat-telework u l-aġġornament tal-hiliet jistgħu jgħinu biex jakkomodaw lil haddiema iktar anzjani fil-post tax-xogħol għal żmien itwal.

Miżuri prinċipali li jippermettu lil haddiema iktar anzjani, kemm nisa u kemm irġiel, jibqgħu għal żmien itwal fis-suq tax-xogħol jinkludu l-aċċess għal kulhadd, irrispettivament mill-età, is-sess u l-etnicità, għas-swieq tax-xogħol, it-taħriġ u l-aġġustamenti tad-dizabbiltà²⁰. Il-Fond Soċjali Ewropew jappoġġja miżuri biex itejjeb l-impjegabbiltà u jgħolli r-rati ta' impjeg tan-nisa u tal-irġiel ta' kull età tax-xogħol. Il-Kummissjoni qed tipprepara għas-Sena Ewropea għall-Anzjanità Attiva 2012 li għandha tinkoraġġixxi lill-Istati Membri, l-imsieħba soċjali u lil partijiet interessati oħra joffru opportunitajiet u kundizzjonijiet tax-xogħol aħjar għall-partecipazzjoni ta' haddiema iktar anzjani fis-suq tax-xogħol.

Dan jista' jinvolvi l-adattament ta' inċentivi soċjali u finanzjarji għax-xogħol, inkluż eżami mill-Istati Membri tar-rwol tar-regoli dwar it-taxxi tagħhom. Miżuri oħra jinkludu l-aġġustament tal-immaniġġjar tal-età, tal-arrangamenti tax-xogħol u tal-attitudnijiet fis-swieq tax-xogħol u fil-postijiet tax-xogħol, u l-kunsiderazzjoni ta' kundizzjonijiet għal haddiema

²⁰ Traspożizzjoni u applikazzjoni aħjar tad-Direttiva dwar l-Ugwaljanza fl-Impjeg (2000/78/KE) u r-realizzazzjoni ta' valur miżjud b'persunal iktar anzjan huma meħtieġa. L-età hija l-iktar fattur komuni li jitqies bħala żvantaġġ waqt it-tfittxija għal xogħol, ara http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_317_en.pdf.

indipendenti iktar avvanzati fl-età. Jekk tittawwal il-ħajja tax-xogħol biex din tkun tirrifletti l-kisbiet kontinwi fit-tul tal-ħajja tul iż-żmien, jinkiseb dividend doppju: livelli oghla ta' għajxien u pensjonijiet iktar sostenibbli. Sabiex jinkisbu pensjonijiet aktar sostenibbli u adegwati, huwa importanti li l-haddiema, u hafna drabi dawk żgħar, iqattgħu aktar hin fl-impjegi li jkollhom pagi u ħinijiet tax-xogħol li jintitolahom għad-drittijiet tal-pensjoni fil-gejjieni.

L-Istati Membri diġà qed jieħdu miżuri biex jappoġġjaw ħajjiet ta' xogħol itwal²¹. Politiki tas-saħħa mmirati biex jgħinu liċ-ċittadini ta' ċerta età għal saħħa aħjar jistgħu jikkontribwixxu għall-estensjoni tal-ħajja tax-xogħol, inaqqsu l-pensjoni fuq is-sistemi tal-pensjoni u jtejbju sostenibbiltà²². Saħħa dgħajfa hi waħda mill-fatturi li jwasslu għal irtirar bikri.

- (3) *Kif jistgħu jintlaħqu l-aħjar etajiet ta' rtirar effettivi u kif jistgħu ż-żidiet fl-etajiet tal-pensjoni jikkontribwixxu? Għandhom jiġu introdotti mekkaniżmi ta' aġġustament awtomatiku relatati mal-bidliet demografici fis-sistemi tal-pensjoni biex jiġi bbilanċjat iż-żmien li wieħed iqatta' jaħdem u dak li jagħmel bħala rtirat? Xi rwol jista' jkollu l-livell Ewropew f'dan ir-rigward?*
- (4) *Kif tista' l-implimentazzjoni tal-istrateġija Ewropa 2020 tintuża biex tippromwovi impjegi iktar fit-tul, il-benefiċċji tagħha għan-negozji u fl-indirizz tad-diskriminazzjoni fl-età fis-suq tax-xogħol?*

3.3. Tneħħija tal-ostakoli għall-mobbiltà fl-UE

Il-politiki u r-regolamentazzjoni jeħtieġu li jiffaċilitaw il-moviment hieles tal-fatturi ta' produzzjoni, notevolment ix-xogħol u l-kapital, biex ir-rizorsi jintużaw b'mod effettiv u jinholqu kundizzjonijiet favorevoli biex d-dħul jiġi massimizzat. Flessibbiltà ikbar fil-mobbiltà fix-xogħol issostni l-kapaċità ta' aġġustament tal-ekonomija u ssaħħaħ il-mudell soċjali Ewropew. Ir-rilaxx tal-potenzjal shiħ tas-suq uniku jwassal għall-gwadann ta' benefiċċji sinifikanti għaċ-ċittadini kollha²³.

3.3.1. Tishih tas-suq intern għall-pensjonijiet

L-adozzjoni tad-Direttiva dwar l-Istituzzjonijiet għad-Dispożizzjoni ta' Rtirar Mix-Xogħol (IORP) fl-2003 kienet ta' suċċess kbir. Iżda din id-Direttiva tkopri biss dawk il-pensjonijiet ifffinanzjati li huma ta' natura marbuta max-xogħol u mhux l-iskemi kollha tax-xogħol jaqgħu taħt il-qasam tal-applikazzjoni tagħha (eż. l-iskemi ta' riserva tal-kotba huma esklużi). Din mhijiex direttiva ta' qafas u għalhekk huwa diffiċli li tiġi adattata r-regolamentazzjoni għat-tibdil fis-suq. L-ewwel esperjenza wriet li għad hemm ostakoli konsiderevoli għall-attività transkonfinali. Huma jipprevjenu r-realizzazzjoni shiħa tal-kisbiet fl-effiċjenza li joħorgu mill-ekonomija ta' skala u mill-kompetizzjoni, u b'hekk tiżdied l-ispiza tal-pensjonijiet u ssir limitata l-għażla tal-konsumatur. L-ostakoli f'hafna każijiet ikunu r-risultat ta' differenzi regolatorji u incertezzi legali, bħal pereżempju definizzjoni mhix ċara ta' attività transkonfinali, nuqqas ta' armonizzazzjoni tar-regolamenti prudenzjali u interazzjoni kumplessa bejn ir-regolamenti tal-UE u l-liġijiet nazzjoanli. It-tneħħija ta' dawn l-ostakoli tista' tirrikjedi reviżjoni tad-Direttiva IORP, iktar konvergenzi superviżorji u iktar trasparenza fir-rigward tad-differenzi nazzjonali. Barra minn hekk, iridu jiġu indirizzati l-aspetti li

²¹ Il-Kapitolu 2.1 tar-Rapport Kongunt Interim dwar il-pensjonijiet, ara n-nota 2 f'qiegħ il-paġna.

²² Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni SEC(2010) 830.

²³ Ara n-nota 22 f'qiegħ il-paġna għal iktar informazzjoni dwar il-qafas attwali tal-UE tal-pensjonijiet.

jikkoncernaw il-kustodja²⁴ u l-governanza tal-fond ta' pensjoni, inklużi l-fehma adegwata u s-supervizjoni ta' deċiżjonijiet ta' investment, rimunerazzjoni, strutturi ta' incentivi għall-fornituri tas-servizz u investment soċjalment responsabbli (SRI).

Standards tal-kontabbiltà xierqa u kumparabbli huma importanti għat-titjib tat-trasparenza fir-rigward tar-reponsabbiltajiet tal-pensjoni. Il-Bord Internazzjonali tal-Istandards tal-Kontabbiltà (IASB) wettaq proġett biex jirrevedi l-istandard tal-kontabbiltà tal-pensjoni IAS 19²⁵. Il-Kummissjoni Ewropea flimkien mal-konsulent tekniku tagħha, il-Grupp Konsultattiv Ewropew għar-Rappurtar Finanzjarju (EFRAG), timmonitorja mill-qrib il-proġett tal-IASB biex ittejjeb il-kontabbiltà tal-pensjonijiet possibbilment anki għall-fondi tal-pensjoni stess, skont il-proċess ta' approvazzjoni stabbilit skont ir-Regolament tal-IAS²⁶.

Il-moviment hieles tal-kapital jiġi ffaċilitat mill-Istati Membri li jagħtu l-istess trattament fir-rigward ta' taxa lill-imghaxijiet u lill-interess li jasal għand l-IORPs li jinvestu fit-territorju tagħhom iżda li huma stabbiliti x'imkien ieħor fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Wara d-deċiżjoni tal-Kummissjoni biex tnedi azzjoni ta' ksur kontra diversi Stati Membri minhabba n-natura diskriminatorja tar-regoli tat-taxxa tagħhom f'dan il-qsam, xi Stati Membri diġà allinjaw il-legiżlazzjoni dwar it-taxxa fuq il-pensjoni mar-rekwiziti tal-liġi tal-UE.

Għalkemm is-Suq Intern għall-prodotti ta' assikurazzjoni ilu stabbilit għal żmien itwal, l-attività transkonfinali għall-prodotti ta' assikurazzjoni baqgħet limitata, u tirrappreżenta hafna inqas minn 10 % tal-*primia* kollha tal-assikurazzjoni tal-hajja f'hafna mill-Istati Membri. Is-Suq Intern jista' jkun utli wkoll fl-estensjoni tal-aċċess għal sorsi addizzjonali ta' dhul meta wiehed jirtira lil hinn mill-pensjoni, bħal pereżempju ipoteki inversi. Kien hemm ukoll sejhiet għall-holqien ta' qafas regolatorju għal reġim tal-pensjoni privata mifrux mal-UE li jopera flimkien ma' reġimi eżistenti tal-pensjoni fl-Ewropa²⁷.

(5) *B'liema mod għandha d-Direttiva IORP tiġi emendata biex ittejjeb il-kundizzjonijiet għall-attività transkonfinali?*

3.3.2. Mobbiltà tal-pensjonijiet

Ir-Regolamenti tal-UE dwar il-koordinament tas-sistemi ta' sigurtà soċjali ilhom jipproteġu d-drittijiet tal-pensjoni ta' ċittadini mobbli tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom għal dawn l-aħħar hames deċennji. Ir-Regolamenti l-ġodda 883/2004 u 987/2009 iwessgħu din il-protezzjoni u jiżguraw li għall-akkumulazzjoni tad-drittijiet tal-pensjoni, jiġu kkunsidrati l-perjodi ta' assikurazzjoni magħmula fi Stat Membru ieħor. Dawn ir-Regolamenti huma limitati għal skemi tal-pensjoni statutorji u tax-xogħol fejn id-drittijiet huma bbażati fuq il-legiżlazzjoni: għalhekk riformi nazzjonali reċenti kif deskritti fuq jistgħu jirrikjedu estensjoni tar-regolamenti ta' koordinazzjoni u standards minimi biex jitjeb l-aċċess tal-haddiema mobbli għad-drittijiet tal-pensjoni supplimentari fl-Istati Membri u bejniethom.

²⁴ Ara r-rapport tal-Kummissjoni dwar xi aspetti ewlenin rigward id-Direttiva 2003/41/KE dwar l-attivitàjiet u s-supervizjoni ta' istituzzjonijiet għall-provvista ta' irtirar okkupazzjonali (Direttiva IORP) tat-30/4/2009, COM(2009)203 finali, disponibbli fuq http://ec.europa.eu/internal_market/pensions/docs/legislation/iorp_report_en.pdf.

²⁵ L-IAS 19 Benefiċċji tal-Impjegati japplika għall-imprizi li jaġixxu ta' sponsors.

²⁶ Ir-Regolament tal-IAS 1606/2002.

²⁷ Ir-Rapport ta' Monti jissuġġerixxi wkoll l-għażla li jiġi esplorat it-28 reġim għad-drittijiet supplimentari tal-pensjoni, Ara STRATEGIJA GDIDA GHAS-SUQ UNIKU LI TAQDI LILL-EKONOMIJA U S-SOĊJETÀ EWROPEJ, Rapport lill-President tal-Kummissjoni Ewropea José Manuel Barroso minn Mario Monti, id-9 ta' Mejju 2010, p. 58.

Il-Kummissjoni pproponiet Direttiva fl-2005 biex tistabbilixxi standards minimi għall-akkwist, il-preservazzjoni u t-trasferibbiltà tad-drittijiet tal-pensjoni supplimentari. Giet inkluża l-mobbiltà interna billi s-separazzjoni tal-mobbiltà interna u esterna ma kinitx waħda Prattika.

Il-proposta giet riveduta mill-Kummissjoni fl-2007 biex jitneħħa l-element ta' trasferibbiltà li kien ġie oppost minn xi wħud abbażi li kien teknikament diffiċli u potenzjalment ta' piż jew miftuħ għall-abbużi. Dan għamel enfasi fuq l-akkwist fil-hin tad-drittijiet tal-pensjoni u l-preservazzjoni sussegwenti tagħhom. Madankollu, għadu mhux possibbli li tintlaħaq l-unanimità meħtieġa fil-Kunsill biex tgħaddi d-Direttiva.

Hi meħtieġa imbuttatura ġdida biex tinkiseb soluzzjoni għall-ħaddiema mobbli kollha²⁸. Fis-suq tax-xogħol tal-lum, bl-isfidi mizjuda mill-kriżi finanzjarja u ekonomika, in-nies jeħtieġ li jkunu kapaċi jbiddu xogħolhom b'mod faċli matul il-hajja tax-xogħol tagħhom u min iħaddem għandu jkun jista' jingagga l-persuna t-tajba bil-hiliet meħtieġa. Il-bżonn addizzjonali għal azzjoni jiġi minn żieda fl-importanza ta' pensjonijiet iffinanzjati f'forom diversi. Dan iqajjem il-kwistjoni tal-iskop: eż. għandhom jiġu inklużi fil-miżuri tal-UE skemi statutorji ffinanzjati obbligatorji?

Xi Stati Membri joperaw servizzi ta' rintraċċar tal-pensjoni li jgħinu lin-nies iżommu rekord tad-drittijiet tal-pensjoni tagħhom minn sorsi differenti f'dak l-Istat Membru. Minħabba l-livell dejjem jikber ta' mobbiltà tax-xogħol u d-dipendenza fuq sett usa' ta' sorsi pubbliċi u privati ta' dħul tal-irtirar, sistema ta' ritraċċar fuq livell ta' UE tista' tgħin l-individwi mobbli jzommu rekord ta' drittijiet għall-pensjoni tagħhom.

Regoli tat-taxxa diskriminatorja jistgħu jkunu ta' ostaklu għall-mobbiltà tal-pensjonijiet. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li huwa kuntrarju għal-liġi tal-UE t-trasferimenti tat-taxxa tal-kapital tal-pensjoni minn fondi ta' pensjoni nazzjonali għall-fondi stabbiliti x'imkien ieħor fiż-ŻEE jekk it-trasferimenti tal-kapital ta' pensjoni bejn il-fondi tal-pensjoni nazzjonali jkunu hielsa mit-taxxa²⁹. Il-Kummissjoni beħsiebha teżamina jekk hemmx xi Stati Membri oħra li għandhom regoli simili.

(6)	<i>X'għandu jkun l-iskop ta' skemi koperti mill-azzjoni fuq livell tal-UE dwarit-tneħħija ta' ostakoli għall-mobbiltà?</i>
(7)	<i>Għandha l-UE terġa' thares lejn il-kwistjoni tat-trasferimenti jew l-standards minimi fuq l-akkwist u l-preservazzjoni flimkien ma' servizz ta' intraċċar għal kull tip ta' drittijiet għall-pensjoni jistgħu jkunu soluzzjoni aħjar?</i>

3.4. Pensjonijiet iktar siguri u trasparenti b'għarfien u informazzjoni aħjar

Is-sigurtà fil-pensjonijiet hija importanti għall-appoġġ tal-adeqwatezza. Barra minn hekk, il-benefiċċji makroekonomiċi jistgħu jinħassu malajr billi l-pensjonanti huma sors ta' konsum stabbli u regolari li qiegħed dejjem jikber. L-iżviluppi differenti fis-sistemi tal-pensjoni tal-

²⁸ Pereżempju, it-twaqqif ta' fond tal-pensjoni transkonfinali tal-UE għal haddiema li jiċċaqilqu hafna minn post għal ieħor (eż. ir-riċerkaturi) jista' jkun għażla. Ara "Feasibility Study of a Pan-European pension fund for EU researchers", Hewitt Associates fisem il-Kummissjoni Ewropea (DG RTD), Mejju 2010.

²⁹ Il-Kummissjoni vs. Spanja, Każ C-522/04.

Istati Membri u t-tendenza lejn skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD), madankollu, jqajjmu mistoqsijiet ta' politika godda.

3.4.1. Għeluq tal-lakuni fir-regolament tal-UE

Hekk kif id-dispożizzjoni tal-pensjoni tiċċaqlaq minn sistema singola għal waħda f'saffi diversi, u minn pakketti ta' pensjoni sempliċi għal oħrajn kumplessi, il-karattru frammentat u mhux komplut tal-qafas Ewropew preżenti ma jistax ikun wiehed suffiċjenti.

- (1) Ir-Riformi wasslu għal xi skemi ta' pensjoni ffinanzjati, kemm pubbliċi kif ukoll privati, li huma koperti permezz ta' regolament tal-UE f'xi Stati Membri iżda mhux f'oħrajn. Dan mhux konsistenti mad-dikjarazzjoni rilevanti tal-G20 ta' Pittsburgh ("13. [...] Id-ditti kollha li n-nuqqas tagħhom jista' joħoloq riskju għall-istabbiltà finanzjarja għandhom ikunu suġġetti għal supervizjoni konsistenti u konsolidata u suġġetti għar-regolamentazzjoni ma' standards għoljin kif imsaħħa fis-samit tal-G20 ta' Toronto, u lanqas ma jirrifletti l-fatt li l-fondi tal-pensjoni saru parteċipanti ewlenin fis-swieq finanzjarji.
- (2) Skemi ta' pensjoni simili huma koperti minn regoli differenti tal-UE u għalhekk iqajmu l-kwistjonijiet ta' konsistenza.
- (3) Ma hemmx konfini ċari bejn: l-iskemi tas-sigurtà soċjali u dawk privati; l-iskemi tax-xogħol u dawk individwali; u l-iskemi volontarji u dawk obligatorji.
- (4) Mhux dejjem ċar dak li jiddistingwi l-iffrankar ġenerali mill-pensjonijiet. Dan iqajjem il-kwistjoni dwar jekk dik li tissejjaħ "pensjoni" għandhiex tiġi ristretta għal prodott li għandu ċerti karatteristiċi bħas-sigurtà u regoli li jirrestringu l-aċċess inkluż hlas imfassal b'mod li jinkorpora fih sistema regolari ta' hlasijiet fl-irtirar.

Barra minn hekk, it-tendenza lejn skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD), bogħod mill-iskemi tal-benefiċċju definit (BD), qed tkompli. L-għan ta' impjegati marbuta mal-kumpanija permezz ta' wegħdiet ta' pensjoni tax-xogħol qed jitlef il-vantaġġ tiegħu: min iħaddem hu inqas dipendenti fuq il-ħiliet ta' ditta speċifika minhabba l-avvanzi teknoloġiċi u l-impjegati qed jippreferu dejjem iktar il-flessibbiltà u l-mobbiltà. Barra minn hekk, filwaqt li l-iskemi tax-xogħol bil-benefiċċju definit (BD) jipprovdu ċertezza akbar dwar id-dħul tal-irtirar fil-futur u jnaqqsu l-ispejjeż minhabba d-daqs tagħhom u l-qsim tar-riskju, dawn jistgħu jkunu ta' piż insostenibbli fuq min iħaddem.

Illum, kważi 60 miljun Ewropew huma registrati fi skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD)³⁰. Illum dawn l-iskemi huma ħafna aktar prevalenti milli kienu 10 snin ilu u se jkomplu jżidu fl-importanza. L-isponsor ma jassumix ir-riskju finanzjarju u l-iskemi ta' kontribuzzjoni definita (KD) huma aktar probabbli li jippromwovu attività ta' xogħol itwal. Implikazzjoni ewlenija iżda hi li dawn iħarrku l-investment, l-inflazzjoni u r-riskji għall-longevità għall-membri tal-iskema, li huma f'pożizzjoni inqas tajba biex iġorru dawn ir-riskji b'mod individwali. Hemm, madankollu, modi biex jitnaqqsu dawn ir-riskji. Garanziji minimi ta' ritorn u kompożizzjonijiet tal-portafoll li jfasslu l-ħajja jinvolvu spiża iżda prassi tajba madwar l-Istati Membri wriet li dawn jistgħu jnaqqsu l-volatilità fuq żmien qasir. Il-prestazzjoni tas-suq tista' tkun imtejba permezz ta' politiki tajbin ta' finanzi ekonomiċi u pubbliċi u regolamentazzjoni aħjar. Prattika ta' investment aħjar u t-fassil tal-iskema jistgħu jnaqqsu sostanzjalment ir-

³⁰ Stharriġ tal-EFRP tal-2010 fuq il-pensjonijiet DC.

riskju u jżidu l-kapaċità tal-assorbiment tax-xokk ("shock absorption") u b'hekk jinkiseb bilanċ aħjar bejn ir-riskji, is-sigurtà u l-affordabbiltà kemm għal dawk li jfaddlu kif ukoll għall-fornituri.

Il-qsim tar-riskju kollettiv permezz ta' skemi ibridi, bħal skema ta' kontribuzzjoni definita (KD) b'garanzija ta' ritorn minimu jew skemi ta' parti bil-benefiċċju definit (BD) u parti bil-kontribuzzjoni definita (KD), jista' jbidel it-tendenza preżenti għall-iskemi individwalizzati ta' kontribuzzjoni definita (KD). Barra minn hekk, skemi ta' kwalità għolja qed jiġu promossi permezz ta' inizjattivi industrijali. Xi skemi tax-xogħol bil-benefiċċju definit (BD) ġew adattati għall-bidliet demografiċi u strutturali billi hemm żieda fil-qsim tar-riskju bejn l-isponsors, il-ħaddiema u l-pensjonanti. Strutturi kollettivi ezistenti ta' governanza fi skemi ta' benefiċċju definit (BD) jiffaċilitaw dan. L-eżempji jinkludu caqlieq minn salarju finali għal skemi medji tal-karriera, l-istabbiliment ta' skemi ta' bilanċ ta' flus kontanti, li jippermettu għall-aġġustamenti ta' longevità, tibdil fir-rati dovuti, li jaġġusta l-età tal-pensjoni normali, u l-applikazzjoni ta' indicijar kundizzjonali.

Diskussjonijiet ta' politika internazzjonali jqajjmu l-kwistjoni dwar jekk ir-regolamentazzjoni attwali tal-UE hix qed tlaħħaq mal-bidla lejn skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD)³¹. Valutazzjoni mill-ġdid tad-Direttiva IORP tista' tkun meħtieġa f'oqsma bħall-governanza, l-immaniġġjar tar-riskju, il-kustodja tal-assi, ir-regoli ta' investiment u l-iżvelar. Barra minn hekk, il-qafas attwali ma jindirizzax il-faži ta' akkumulazzjoni. Din tinkludi (i) pjan imfassal biex tittaffa l-volatilità fuq żmien qasir fil-qligħ u (ii) l-għażla ta' investiment u għażliet ta' investiment mhux imħallas. Barra minn hekk, billi d-daqs tal-pensjoni fl-iskemi ta' kontribuzzjoni definita (KD) jista' jkun jiddependi fuq is-sena li fiha l-pensjonant jirtira, ir-regolamentazzjoni tas-suq teħtieġ li tindirizza l-faži tal-ħlas bħar-regoli dwar xiri ta' annwalità (eż. jekk huwiex obligatorju jew volontarju, u ż-żmien).

(8) <i>Il-leġiżlazzjoni attwali tal-UE għandha bżonn tkun riveduta sabiex tiżgura regolamentazzjoni konsistenti u superviżjoni ta' skemi ffinanzjati (jiġifieri sostnuti minn fond ta' assi) ta' pensjoni u ta' prodotti? Jekk iva, liema huma l-elementi?</i>   (9) <i>Kif jista' r-regolament Ewropew jew il-kodiċi ta' Prattika Tajba jgħin lill-Istati Membri jiksbu bilanċ aħjar għal dawk li jfaddlu għall-pensjoni u l-fornituri ta' pensjoni bejn ir-riskji, is-sigurtà u l-affordabbiltà?</i>

3.4.2. Titjib tar-reġim ta' solvenza għall-fondi tal-pensjonijiet

Ir-rekwiziti prudenzjali minimi tad-Direttiva tal-IORP jinkludu regoli ta' solvenza għall-iskemi bil-benefiċċju definit (BD). Dawn ir-regoli tas-solvenza bħalissa huma l-istess bħal dawk li japplikaw għal imprizi ta' assikurazzjoni tal-ħajja. Mad-dhul fis-seħħ tad-Direttiva tas-Solvenza II fl-2012, l-imprizi ta' assikurazzjoni se jkunu jistgħu jibbenefikaw minn reġim ta' solvenza abbażi tar-riskju u mibni fuq tliet pilastri u l-kwistjoni hija jekk din is-sistema l-ġdida għandhiex tapplika wkoll għal IORPs. Ftit hemm qbil fost il-partijiet interessati, li parzjalment jirrifletti d-differenza fil-modi li l-pensjonijiet tax-xogħol huma mogħtija: riserva, fond tal-pensjoni jew kuntratt ta' assikurazzjoni.

³¹ OECD Pension Market in Focus Ott. 2009.

Fir-rigward tal-fondi għall-pensjonijiet, l-Istati Membri ħadu wkoll approċċi differenti għall-ħarsien tad-drittijiet tal-pensjoni miksuba³². Il-Kummissjoni mexxiet konsultazzjoni dwar dan is-sugġett fl-2008 u organizzat seduta pubblika f'Mejju 2009. Matul dan il-proċess, il-partijiet interessati wrew li hemm bżonn li jkun hemm reġim ta' solvenza *sui generis* għall-fondi tal-pensjoni u li huwa importanti li jiġu evitati regoli tas-solvenza pro-ċikliċi. L-approċċ tas-Solvenza II jista' jkun punt tat-tluq tajjeb, sugġett għal aġġustamenti biex jittiehed kont tan-natura u t-tul tal-wegħda ta' pensjoni, fejn xieraq. L-adegwatezza ta' Solvenza II għall-fondi tal-pensjoni teħtieġ li tiġi kkunsidrata permezz ta' valutazzjoni ta' impatt rigoruża, u tiġi eżaminata b'mod partikolari l-influenza fuq il-prezz u d-disponibbiltà tal-prodotti ta' pensjoni.

Kwistjoni relatata hija jekk, fid-dawl tal-iżviluppi fil-banek, fl-assikurazzjoni u fl-investment hemmx bżonn ta' promozzjoni ta' sistemi ta' garanzija tal-benefiċċju tal-pensjoni fl-Istati Membri, possibbilment kkoordinati jew faċilitati fuq livell tal-UE. Sistemi bħal dawn jistgħu mhux biss jindirizzaw in-nuqqasijiet fi skemi ta' benefiċċju definit (BD) sostnuti mill-isponsor jew skemi ta' riserva, iżda jistgħu wkoll jikkumpensaw għat-telf eċċessiv fi skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD). Hemm, madankollu, aspetti importanti għall-indirizzar ta' hwejjeg bħal perikli morali u appoġġ pubbliku potenzjali u impliċiti fi żminijiet imqallba ħafna.

(10) *Kif għandu jkun reġim ta' solvenza ekwivalenti għal fondi tal-pensjonijiet?*

3.4.3. *L-indirizzar tar-riskju tal-insolvenza ta' min iħaddem*

Minhabba r-rwol importanti ta' imprizi li jisponsorjaw fil-provvista ta' benefiċċji u l-iffinanzjar tal-IORPs, l-insolvenza tagħhom tippreżenta riskju partikolari. Id-Direttiva tal-Insolvenza³³ tipprovdi protezzjoni għad-drittijiet tal-impjegati għall-pensjonijiet tax-xogħol supplimentari fil-każ ta' insolvenza minn min iħaddimhom. Madankollu, ma hemm l-ebda obbligu fuq l-Istat Membru biex jiffinanzja d-drittijiet u lanqas ma hemm bżonn li jiġu provduti garanziji shaħ, u b'hekk tithalla latitudni konsiderevoli fuq il-livell u l-modalitajiet ta' protezzjoni. Barra minn hekk, id-Direttiva IORP ma tapplikax għall-kumpaniji li jużaw skemi ta' riserva għall-ħlas ta' benefiċċji lill-impjegati tagħhom. Il-ħtieġa tal-iżgurar tal-protezzjoni ta' pensjonijiet tax-xogħol supplimentari f'dawk il-każijiet issir aktar akuta fil-qagħda preżenti, billi l-kriżi finanzjarja u ekonomika se żżid in-numru tas-solvenzi ta' kumpaniji.

Il-Kummissjoni pprezentat Dokument ta' Hidma tal-Persunal³⁴ dwar l-implimentazzjoni tad-dispożizzjoni dwar il-pensjonijiet tax-xogħol supplimentari li jinsabu fid-Direttiva tal-Insolvenza. Bħala segwitu għal dan id-dokument, il-Kummissjoni nediet studju fl-2009³⁵ li jkopri skemi ta' benefiċċju definit (BD) u dawk ta' riserva u bħalissa qed tiġbor informazzjoni dwar il-protezzjoni tal-kontribuzzjonijiet mhux imħallsa lil skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD) fil-każ ta' insolvenza ta' min iħaddem.

(11) *Għandha tiġi msahħa l-protezzjoni mogħtija mil-leġiżlazzjoni tal-UE fil-każ ta' insolvenza ta' pensjoni li tisponsorja lil min iħaddem u jekk iva, kif?*

³² Il-mekkanizmi tas-sigurtà li qed jintużaw illum jiddependu fuq valutazzjoni realistika tad-dispożizzjonijiet tekniċi, fondi proprji, patti tal-isponsor, fondi ta' protezzjoni tal-pensjoni jew kombinazzjoni ta' dawn l-elementi (ir-rapport ta' CEIOPS SSC).

³³ 2008/94/KE

³⁴ SEC(2008) 475 1.4.2008.

³⁵ ĠU 2009/S 230-329482.

3.4.4. *Iffaċilitar ta' deċiżjonijiet infurmati*

It-tendenza lejn skemi ta' kontribuzzjoni definita (KD) tenfasizza l-ħtieġa ta' komunikazzjoni trasparenti u ċara. L-IORP u d-Direttivi tal-Ħajja fihom rekwiżiti ta' żvelar ta' informazzjoni. Izda dawn id-dispożizzjonijiet huma bbażati fuq armonizzazzjoni minima u l-approċċi nazzjonali jvarjaw hafna. Barra minn hekk, dawn kienu maħsuba għal skemi bil-benefiċċju definit (BD) u jista' għalhekk ikun hemm il-bżonn li jiġu aġġustati. 'Il quddiem jidher li se jkun importanti li tkun riveduta l-informazzjoni ewlenija speċifikament għal skemi ta' pensjonijiet u prodotti (eż. ir-riskju, in-natura tal-wegħda, spiża/miżati, metodu tal-ħlas, eċċ). Din għandha tiegħu kont ta' dak li qed jiġi żviluppat għal prodotti finanzjarji oħra, u tfittex li tiżgura informazzjoni komparabbli. L-ittestjar tal-konsumatur flimkien ma' riċerka ekonomika tista' jintuża biex titjeb il-kwalità ta' informazzjoni f'termini ta' ċarezza u komparabbiltà.

Iċ-ċaqliq tal-għażla u r-responsabbiltà għand l-individwu jitlob li n-nies jifhmu l-informazzjoni biex jagħmlu għażliet infurmati, speċjalment minhabba li l-pensjonijiet saru aktar kumplessi. L-edukazzjoni finanzjarja tista' tgħin kif uriet il-ħidma tal-OECD u l-UE diġà qed taħdem ma' Stati Membri dwar dan. L-edukazzjoni finanzjarja tikkomplimenta r-regolamentazzjoni tal-industrija, kemm ir-regoli ta' kondotta prudenti (eż. id-Direttiva IORP) u dawk tas-suq, kif ukoll ir-regoli tal-iżvelar tal-prodott. Huwa importanti li l-individwi jkunu infurmati b'mod xieraq b'taġhrif ekonomiku u ħiliet ta' ppjanar biex jevalwaw b'mod adegwat il-bżonn tagħhom għal protezzjoni finanzjarja u soċjali u biex jevitaw preġudizzji fl-imġiba. Pereżempju, bl-importanza dejjem tikber tal-iskemi ta' kontribuzzjoni definita (KD) hemm bżonn li n-nies jagħmlu deċiżjonijiet infurmati dwar l-investimenti. Huwa importanti wkoll li n-nies ikunu jistgħu jikkonsultaw xi korp kompetenti li jkun jista' jwieġeb il-mistoqsijiet tagħhom dwar il-pensjonijiet, speċjalment f'kuntast ta' mobbiltà transkonfinali.

Fl-istess ħin, l-esperjenzi nazzjonali tissuggerixxi li r-rata ta' impenn li tista' tinkiseb permezz tal-iżvelar u l-edukazzjoni finanzjarja għandha l-ogħla limitu ("upper limit"). Huwa għalhekk importanti li jkun previst eżami fil-fond tal-merti tal-awto-registrazzjoni ma' klawżoli ta' eżenzjoni ("opt-out").

Deċiżjonijiet infurmati jimxu id f'id mad-dispożizzjoni ta' pensjoni adegwata. Meta jittiehdu deċiżjonijiet ta' iffrankar huwa importanti li l-individwi jiġu offruti alternattivi xierqa. Jista' għalhekk ikun hemm każ għad-definizzjoni ta' x'inhuma eżattament il-karatteristiċi mixtieqa tal-pensjonijiet: jekk ikollhom nuqqas ta' ċerti karatteristiċi ewlenin, dan mhux biss jista' jwassal għal konfużjoni, iżda jista' jwassal ukoll għal "sotto-provvediment" fl-irtirar, pereżempju jekk l-irtirar kmieni jwassal għal tnaqqis ta' tfaddil jew jekk l-ebda dhul fiss ma jkun generat mill-assi akkumulati. L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw l-organizzazzjoni ta' servizz kredibbli ta' pariri dwar il-pensjonijiet biex jiffaċilitaw l-għażliet tal-konsumatur.

(12) *Hemm każ għall-immodernizzar tal-ħtiġijiet attwali tal-informazzjoni minima ta' żvelar għall-prodotti ta' pensjoni (eż. f'termini ta' tqabbil, standardizzazzjoni u ċarezza)?*

(13) *Għandha l-UE tiżviluppa approċċ komuni għall-għażliet standard ("default options") dwar il-parteeċipazzjoni u l-għażla tal-investment?*

4. TITJIB TAL-ISTATISTIKA TAL-UE DWAR IL-PENSJONIJIET

Id-dejta dwar is-sistemi tal-pensjoni disponibbli mid-diversi sorsi nazzjonali u sorsi fuq livell ta' UE tista' tiġi simplifikata biex tiżdied il-komparabbiltà tagħha u jiġu ffrankati spejjeż sostanzjali. Mibni fuq ix-xogħol internazzjonali eżistenti (eż. l-OECD) u l-inizjattivi diversi tal-UE, l-iżvilupp ta' metodoloġija għall-istatistika tal-pensjoni jista' jiffaċilita l-evalwazzjoni tal-politika komuni u l-isfidi regolatorji. Il-fondi tal-pensjonijiet huma investituri istituzzjonali importanti u l-imġiba tagħhom ta' investment tista' taffettwa l-istabbiltà finanzjarja. Iċ-ċittadini jibbenefikaw mill-għbir ta' statistika preċiża dwar id-dhul għall-irtirar tagħhom mis-sorsi differenti. Hu stabbilit li l-pensjonanti se jikbru bħala grupp ta' konsumaturi u d-ditti se jibbenefikaw minn informazzjoni kredibbli u f'waqtha dwar id-dhul disponibbli kollu.

Barra minn hekk, il-monitoraġġ tar-responsabbiltajiet passivi jista' jissahhaħ biex jippermetti valutazzjoni aħjar tal-impatt fuq is-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi tal-iskemi ta' pensjoni mmexxija kemm minn entitajiet pubbliċi kif ukoll privati.

5. IT-TITJIB TAL-GOVERNANZA TAL-POLITIKA TA' PENSJONI FUQ LIVELL TAL-UE

L-Ewropa għandha tgħin biex jiġi indirizzat it-thassib taċ-ċittadini dwar il-pensjonijiet futuri u għandha tirrevedi kif tista' tiġi ddefinita strategija li tagħti pensjonijiet adegwati, sostenibbli u siguri, u dan anki permezz ta' użu aħjar tal-istrumenti tal-UE.

Filwaqt li l-Istati Membri ġeneralment huma responsabbli għat-tfassil u l-organizzazzjoni tas-sistemi tal-pensjoni tagħhom, xi oqsma speċifiċi relatati mal-pensjonijiet jaqgħu direttament fil-kompetenzi tal-UE. L-Istati Membri rrikonoxxew ukoll li jekk jaġixxu flimkien jistgħu jkunu aktar effettivi u effiċjenti u li l-livell tal-UE jzid il-valur, mhux inqas billi l-isfidi huma simili madwar l-UE u l-politika ta' riforma teħtieġ li tkun konsistenti mal-oqfsa diġà eżistenti bħall-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir u l-Ewropa 2020.

Bħala parti minn din l-istrategija, l-UE tikkontribwixxi b'miżuri bħal sorveljanza, koordinazzjoni u tagħlim reċiproku. L-eżempji jinkludu qsim tal-aħjar Prattika, revizjonijiet tal-pari, ftehim dwar l-għanijiet u l-indikaturi, u l-għbir ta' statistiċi komparabbli. Ir-regolament tal-UE jkopri l-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali tal-pensjonijiet pubbliċi, regoli għall-fondi tal-pensjonijiet tax-xogħol, portabbiltà u protezzjoni tad-drittijiet għal pensjoni supplimentari fil-każ ta' insolvenza ta' min ihaddem, kif ukoll regoli għall-intrapriżi ta' assikurazzjoni tal-ħajja.

Jekk l-UE għandha toffri appoġġ adegwat għall-isforzi ta' riforma nazzjonali, il-qafas tal-koordinazzjoni tal-politika għandu jiehu approċċ integrat biex jirrifletti l-kumplessità li qed dejjem tiżdied tas-sistemi tal-pensjonijiet. Barra minn hekk, minħabba żieda fl-integrazzjoni ekonomika u finanzjarja, il-qafas regolatorju fuq livell ta' UE, kif ukoll koordinazzjoni tajba madwar l-politiki ta' livell tal-UE u l-politiki tal-Istati Membri, qed isir dejjem aktar importanti.

Il-politika tal-pensjoni hija ta' thassib komuni għall-awtoritajiet pubbliċi, l-imsieħba soċjali, l-industrija u s-soċjetà ċivili fil-livell nazzjonali u fuq livell Ewropew. Pjattaforma komuni għall-monitoraġġ tal-aspetti kollha tal-politika ta' pensjoni u ta' regolamentazzjoni, b'mod integrat u li ġġib flimkien lill-partijiet interessati kollha, tista' tikkontribwixxu għall-kisba u ż-żamma ta' pensjonijiet adegwati, sostenibbli u siguri. Il-Kummissjoni hija għalhekk herqana

biex tesplora kif dan jista' jintlaħaq aħjar f'appoġġ għall-għanijiet ekonomiċi u soċjali iktar wiesgħa tal-UE.

(14) *Għandu jissahħaħ il-qafas ta' koordinazzjoni politika fuq livell ta' UE? Jekk iva, liema elementi għandhom bżonn jissahħu sabiex jittejjbu d-disinn u l-implimentazzjoni tal-politika ta' pensjoni permezz ta' approċċ integrat? Jista' l-ħolqien ta' pjattaforma għall-monitoraġġ tal-aspetti kollha tal-politika tal-pensjoni b'mod integrat ikun parti minn dan?*

6. KIF GHANDU JKUN IR-RISPONS GHALL-KONSULTAZZJONI

Il-Kummissjoni tistieden lill-partijiet interessati kollha biex iwieġbu għall-mistoqsijiet stabbiliti f'din il-Green Paper, flimkien ma' kull kumment addizzjonali, sal-15 ta' Novembru 2010 permezz tal-kwestjonarju onlajn disponibbli fuq: <http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=pensions>

Alternattivament, għal dawk mingħajr aċċess għall-web, it-twegibiet jistgħu jintbagħtu bil-posta lil:

European Commission

Directorate-General for Employment, Social Affairs & Equal Opportunities

Green Paper on Pensions consultation

Unit E4

rue Joseph II

Office J-27 1/216

B - 1040 Brussels

Jekk jogħġbok innota: il-kontribuzzjonijiet li jaslu, flimkien mal-identità tal-kontributor/kontributtriċi, se jiġu ppubblikati fuq l-Internet, sakemm il-kontributor/kontributtriċi ma joġġezzjonax/togġezzjonax għall-pubblikazzjoni tad-dejta personali abbażi li publikazzjoni bħal din tista' tagħmel hsara lill-interessi legittimi tiegħu jew tagħha. F'dan il-kaz, il-kontribuzzjoni tiġi ppubblikata taħt forma anonima. Inkella l-kontribuzzjoni ma tiġix ippubblikata u lanqas, fil-prinċipju, il-kontenut tagħha ma jittiehed inkunsiderazzjoni.

GLOSSARY AND STATISTICAL ANNEX

1. GLOSSARY

Accumulation phase – Period during which contributions are made and invested in a defined contribution scheme. (See also: Defined contribution (DC) schemes).

Accrual rate – Rate at which future pension benefits are built up. It is used in defined benefit schemes and based on the formula linked to the scheme. For example, a pension accrual rate could be 1.5% of final pensionable salary for each year of pensionable service (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Annuity – A financial contract, sold by a life insurance company for example, that guarantees a fixed or variable payment of income benefit (monthly, quarterly, half-yearly, or yearly) for the life of a person(s) (the annuitant) or for a specified period of time. It differs from a life insurance contract which provides an income to the beneficiary after the death of the insured. An annuity may be bought on instalments or by paying a single lump sum. Benefits may start immediately or at a pre-defined time in the future or at a specific age. An annuity is one way of securing a regular retirement income for individuals who have saved in a defined contribution scheme. (See also: Defined contribution (DC) schemes).

Automatic (or auto-) enrolment – Generally refers to employees being members of their employer's pension scheme as a default choice, with the possibility of opting out on request.

Automatic adjustment mechanisms – Generally refers means of adjusting benefits, rights and/or contribution levels to changing circumstances, e.g. economic conditions, financial market returns or longevity assumptions.

Book reserve pension scheme – A method of accounting used by some sponsoring employers to finance pension promises. Sums are entered in the balance sheet of the scheme sponsor as reserves or provisions for scheme benefits. Some assets may be held in separate accounts for the purpose of financing benefits, but they are not legally or contractually pension plan assets. (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Career average scheme – A defined benefit scheme where the future pension benefit earned for a specific year depends on the level of the member's earnings for the given year. (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Cash balance schemes – A scheme where the employer guarantees a pension pot to scheme members, payable at the normal pension age, with which they can purchase an annuity. (See also: Normal pension age; Annuity).

Conditional indexation – Refers to defined benefit schemes where the provision of indexed benefits (generally revalued to inflation or wages) is conditional on the financial performance of the scheme's investments. (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Defined benefit (DB) schemes – Pension schemes where the benefits accrued are linked to earnings and the employment career (the future pension benefit is pre-defined and promised to the member). It is normally the scheme sponsor who bears the investment risk and often also the longevity risk: if assumptions about rates of return or life expectancy are not met, the

sponsor must increase its contributions to pay the promised pension. These tend to be occupational schemes. (See also: Defined contribution (DC) schemes).

Defined contribution (DC) schemes – Pension schemes where the level of contributions, and not the final benefit, is pre-defined: no final pension promise is made. DC schemes can be public, occupational or personal: contributions can be made by the individual, the employer and/or the state, depending on scheme rules. The pension level will depend on the performance of the chosen investment strategy and the level of contributions. The individual member therefore bears the investment risk and often makes decisions about how to mitigate this risk. (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Effective retirement age – Age at which an individual actually retires. Not necessarily the same as the labour market exit age or normal retirement age. (See also: Labour market exit age, and Normal pension age)

Equity Release Scheme – Term used to describe both the process and the products that allow homeowners to secure substantial lump sums or regular income payments by realising part of the value of their homes, while being able to continue to live in it.

Final salary scheme – A defined benefit scheme where the pension benefit is typically based on the last or the last few years' of earnings before retirement. (See also: Defined benefit (DB) schemes).

Funded scheme – A pension scheme whose benefit promises are backed by a fund of assets set aside and invested for the purpose of meeting the scheme's liability for benefit payments as they arise. Funded schemes can be either collective or individual. (See also: Pay-As-You-Go schemes).

Governance (of pension funds) - The operation and oversight of a pension fund. The governing body is responsible for administration, but may employ other specialists, such as actuaries, custodians, consultants, asset managers and advisers to carry out specific operational tasks or to advise the scheme administration or governing body.

Hybrid pension scheme – In a hybrid scheme, elements of both defined contribution and defined benefits are present or, more generally, the risk is shared by the scheme's operator and beneficiaries.

Individual pension scheme - Access to these schemes does not depend on an employment relationship. The schemes are set up and administered directly by a pension fund or a financial institution acting as pension provider without the involvement of employers. Individuals independently purchase and select material aspects of the arrangements. The employer may nonetheless make contributions to individual pension schemes. Some schemes may have restricted membership.

Information disclosure regulations – The rules prescribing the periodicity, procedure, type and extent of information to be provided to members of pension plans and/or the supervisory authority.

Institutional investor - Generally refers to a group of investors such as pension funds, insurance companies, investment funds and, in some cases, banks.

Labour market exit age - Age at which an individual actually leaves the labour market. For data availability reasons labour market exit age is often used as a proxy for the effective retirement age. Differences between the two may exist, as some people leave the labour market before they actually retire while others continue working after retirement. (See also: Effective retirement age).

Lifestyling or life-cycling strategies – Investment strategies used in defined contribution pension schemes to reduce investment risk and volatility by gradually and automatically reducing the investment risk taken by the scheme member as they approach retirement. (See also: Defined contribution (DC) schemes).

Minimum return guarantees – Minimum level of pension benefit paid out regardless of investment performance in a defined contribution scheme.

Normal pension age – Age at which a member of the pension scheme is eligible to receive full pension benefits.

Occupational schemes – A pension plan where access is linked to an employment or professional relationship between the plan member and the entity that sets up the plan (the plan sponsor). Occupational pension schemes may be established by employers or groups of employers (e.g. industry associations) or labour or professional associations, jointly or separately, or by self-employed persons. The scheme may be administered directly by the sponsor or by an independent entity (a pension fund or a financial institution acting as pension provider). In the latter case, the sponsor may still have responsibility for overseeing the operation of the scheme.

Old-age dependency ratio – Population aged over 65 as a percentage of the working age population (usually defined as persons aged between 15 and 64).

Operational risk - The risk of loss arising from inadequate or failed internal processes, personnel or systems, or from external events.

Own funds (regulatory) – Refers to the additional assets of a pension funds above its technical provisions serving as a buffer. Regulation usually requires that these assets are free of all foreseeable liabilities and serve as a safety capital to absorb discrepancies between anticipated and actual expenditure and profits. Also referred to as regulatory capital. (See also: Technical provisions)

Pay-As-You-Go (PAYG) schemes – Pension schemes where current contributions finance current pension expenditure (See also: funded schemes).

Payout phase or decumulation phase – Period during which assets accrued in the accumulation phase are paid out to the pension scheme member in a funded scheme. An example of a payout phase is a period in which regular retirement income is received through the purchase of an annuity. (See also: Annuity).

Pension benefit guarantee system – An arrangement to pay compensation to members or beneficiaries of pension schemes in the event of insolvency of the pension fund and/or sponsoring employer. Examples of a pension benefit guarantee systems include the Pensions-Sicherungs-Verein Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit (PSVaG) in Germany and the Pension Protection Fund in the UK.

Pension pillar – Different types of pension schemes are usually grouped into two, three, four or more pillars of the pension system. There is however no universally agreed classification. Many pension systems distinguish between statutory, occupational and individual pension schemes, or between mandatory and voluntary pension schemes. Participation in occupational and individual pension schemes, usually private pension arrangements, can be mandatory or voluntary.

Replacement rate – Generally refers to an indicator showing the level of pension income after retirement as a percentage of individual earnings at the moment of take-up of pensions or of average earnings. Replacement rates measure the extent to which pension systems enable typical workers to preserve their previous living standard when moving from employment to retirement.

Solvency – The ability of a pension scheme's assets to meet the scheme's liabilities. The scheme's liabilities cover all future pension payments and must therefore be discounted well into the future, thus making substantial assumptions about longevity. The value of a scheme's assets is dependent on the type of accounting standard used. If a scheme is not deemed to have a sufficiently high solvency level, it needs to consider whether to increase contribution levels or reduce entitlements, where scheme rules permit.

Sponsor covenant - Refers to a sponsoring employer's ability to support pension fund volatility by providing additional funding if required. The 'covenant' in this context is a very similar concept to 'creditworthiness' for borrowers. At a simple level, if a pension fund has a deficit then it is in many respects similar to a bond holder in financial market terms. It depends on the ability of the company to pay additional contributions in the future if investment returns are not sufficient to make up the shortfall.

Statutory pension scheme - Social security and similar statutory programmes administered by the general government (that is central, state, and local governments, plus other public sector bodies such as social security institutions). Public pension plans have traditionally been of the PAYG type.

Supplementary pension schemes –Mandatory or voluntary pension schemes which generally provide additional retirement income to the statutory pension scheme.

Technical provisions – The amount of liabilities corresponding to the financial commitments of a pension fund which arise out of its portfolio of existing pension contracts. See also Article 15 of Directive 2003/41/EC.

Transferability – The right to transfer accrued benefits or accumulated capital from one pension scheme to another, for example to the pension scheme of the new employer.

2. STATISTICAL ANNEX

Figure 1: Demographic structure of the population in 2008 and 2060

Figure 2: Old-age dependency ratios under different average exit age scenarios

Figure 3: Change in public pension expenditure as a share of GDP over 2007-60 (in percentage points)

Figure 4: Benefit ratios in EU Member States in 2007 and 2060

Figure 5: Change in theoretical replacement rates for an average wage earner retiring at 65 after 40 years career between 2006 and 2046 in percentage points

Figure 6: Standard pension eligibility age and average labour market exit age in EU-27

Figure 7: Overall, female and older workers employment rates in EU-27, 2000-2008, in percent

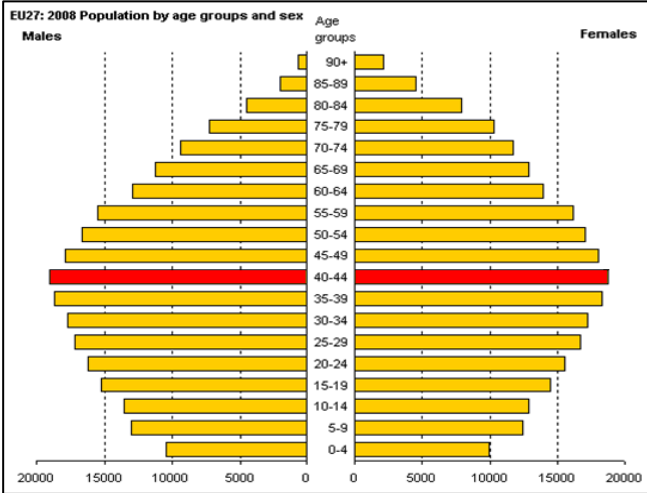
Figure 8: Pension benefit impact of shorter and longer working lives

Figure 9: Pension benefit impact of career breaks due to unemployment

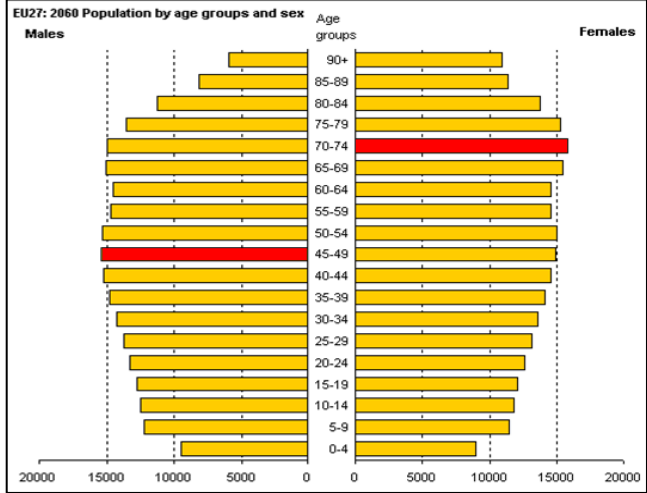
Figure 10: Increasing significance of funded pensions

Figure 1: Demographic structure of the population in 2008 and 2060

2008

2060

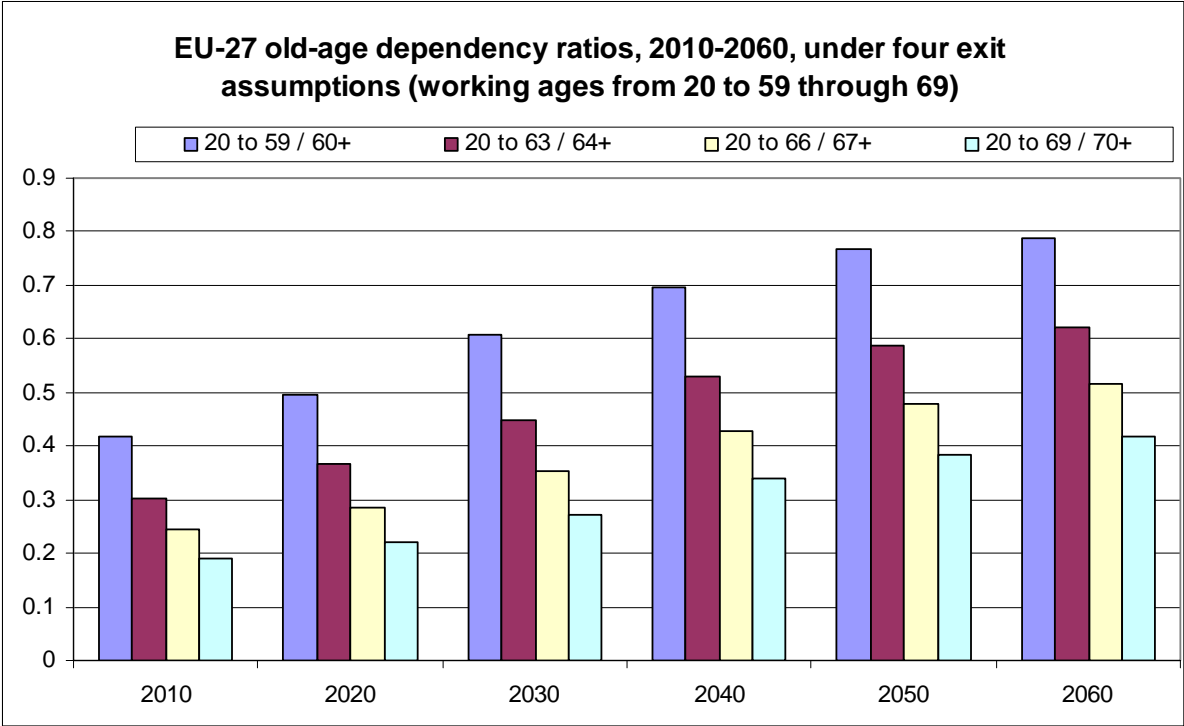

Source: Commission services, graph published in the 2010 Interim Joint Report on pensions of the Economic Policy Committee and Social Protection Committee, noted by the 7-8 June 2010 EPSCO and ECOFIN Councils, p. 9, available at: http://europa.eu/epc/publications/index_en.htm.

Note: the red (dark) bar indicates the most numerous cohort.

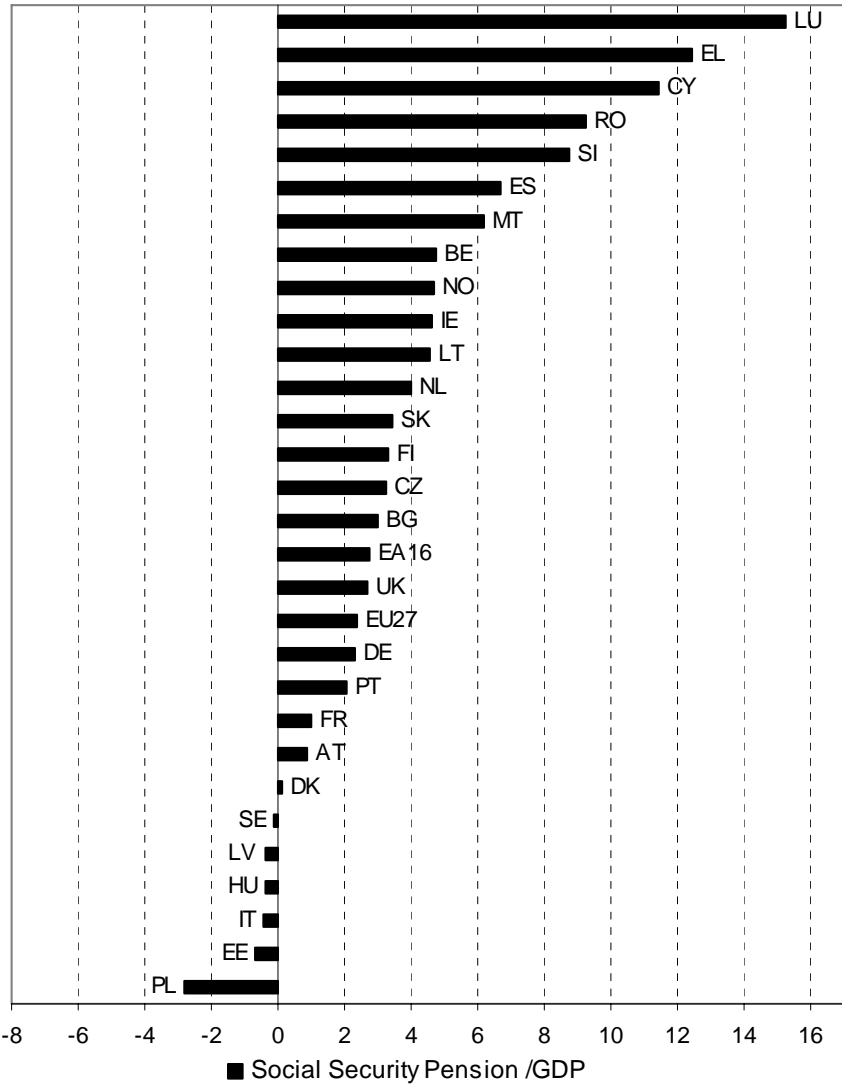
Figure 2: Old-age dependency ratios under different average exit age scenarios

In 2010, when it is assumed that people leave the labour market on average at age 60, the dependency ratio, i.e. the number of people of working age relative to the number of people above age 60, amounts to 5 to 2. If by 2040 people were to remain until 67 the corresponding ratio would stay constant and the increase by 2060 would far less dramatic than at lower exit ages. There would be no increase if the exit age would increase another 3 years between 2040 and 2060.

Source: Eurostat, Population Projections, 2008 data.

Figure 3: Change in public pension expenditure as a share of GDP over 2007-60 (in percentage points)

Source: Ageing report 2009, available at: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication13782_en.pdf, data as updated at the Ageing Working Group in 2010.

Note: Hungary reformed its pension system in 2009. Following the reform, its impact was assessed through a peer review by the AWG, and endorsed by the EPC at their 22 February 2010 meeting. According to the revised pension projections, public pension expenditure is projected to decrease from 10.9% of GDP in 2007 to 10.5% of GDP in 2060, i.e. by 0.4 p.p. of GDP, compared with the projection in the 2009 Ageing Report, where an increase of 3 p.p. of GDP between 2007 and 2060 was projected.

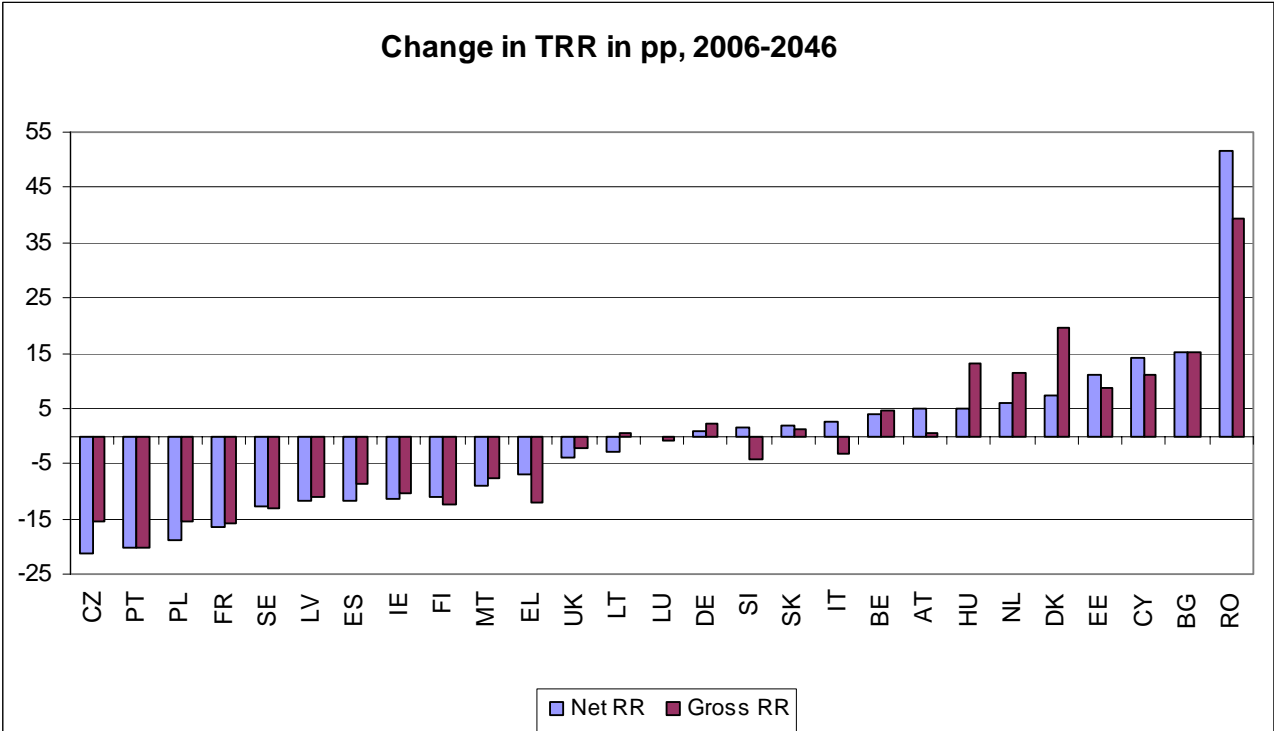
Figure 4: Benefit ratios in EU Member States in 2007 and 2060

	Benefit Ratio (%)					
	Public pensions			Public and private pensions		
	2007	2060	% change	2007	2060	% change
BE	45	43	-4			
BG	44	36	-20	44	41	-8
CZ	45	38	-17			
DK	39	38	-4	64	75	17
DE	51	42	-17			
EE	26	16	-40	26	22	-18
IE	27	32	16			
EL	73	80	10			
ES	58	52	-10	62	57	-8
FR	63	48	-25			
IT	68	47	-31			
CY	54	57	5			
LV	24	13	-47	24	25	4
LT	33	28	-16	33	32	-2
LU	46	44	-4	46	44	-4
HU	39	36	-8	39	38	-3
MT	42	40	-6			
NL	44	41	-7	74	81	10
AT	55	39	-30			
PL	56	26	-54	56	31	-44
PT	46	33	-29	47	33	-31
RO	29	37	26	29	41	41
SI	41	39	-6	41	40	-2
SK	45	33	-27	45	40	-11
FI	49	47	-5			
SE	49	30	-39	64	46	-27
UK	35	37	7			
NO	51	47	-8			

Source: Ageing report 2009, available at:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication13782_en.pdf.

Note: The 'Benefit ratio' is the average benefit of public pension and public and private pensions, respectively, as a share of the economy-wide average wage (gross wages and salaries in relation to employees), as calculated by the Commission. Public pensions used to calculate the Benefit Ratio includes old-age and early pensions and other pensions. Private pensions are not included for all Member States. Hence, the comparability of the figures is limited. The value of indicators might change as some Member States consider reforms of their pension systems (e.g. Ireland).

Figure 5: Change in theoretical replacement rates for an average wage earner retiring at 65 after 40 years career between 2006 and 2046 in percentage points

Source: INDICATORS' SUBGROUP OF THE SOCIAL PROTECTION COMMITTEE (ISG) 2009 report on Theoretical Replacement Rates, "UPDATES OF CURRENT AND PROSPECTIVE THEORETICAL PENSION REPLACEMENT RATES 2006-2046", p.17, available at: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=752&langId=en&moreDocuments=yes>.

Note: Replacement rates are defined as the level of pension income during the first year of retirement as a percentage of individual earnings immediately before retirement. For countries with a projected drop in replacement rates it should be noted that the decrease can usually be counterbalanced by working longer.

It should be noted that EE, like other countries with a more positive evolutions in replacement rates (RO, BG and CY), start off from rather low initial levels of the rates.

Figure 6: Standard pension eligibility age and average labour market exit age in EU-27

There has been a more or less pronounced increase in the average exit age from the labour force of nearly all Member States between 2001 and 2008, with an EU27 average exit age of 61.4 years in 2008. For those countries with increasing pensionable ages until 2020 and beyond, the average exit age is expected to continue to increase. It appears that most countries are gradually moving to a universal pensionable age of at least 65, but countries such as DK, DE and UK have already legislated further increases in order to respond to continued advances in longevity.

Member State	Average exit age from the labour force in 2001	Average exit age from the labour force in 2008	Statutory retirement age for M/W in 2009	Statutory retirement age for M/W in 2020	Further increases in the statutory retirement age for M/W after 2020
Belgium	56.8	61.6*	65/65	65/65	
Bulgaria	58.4	61.5	63/60	63/60	
Czech Republic	58.9	60.6	62/60y8m	63y8m/63y4m	65/65
Denmark	61.6	61.3	65/65	65/65	67+/67+***
Germany	60.6	61.7	65/65	65y9m/65y9m	67/67
Estonia	61.1	62.1	63/61	63/63	
Ireland	63.2	64.1**	65/65	65/65 (66/66)	(68/68)
Greece	61.3°	61.4	65/60	65/60	65/65
Spain	60.3	62.6	65/65	65/65	
France	58.1	59.3	60-65	60/60	
Italy	59.8	60.8	65/60	65/60****	***
Cyprus	62.3	63.5*	65/65	65/65	
Latvia	62.4	62.7	62/62	62/62	
Lithuania	58.9	59.9**	62y6m/60	64/63	65/65
Luxembourg	56.8	:	65/65	65/65	
Hungary	57.6	:	62/62	64/64	65/65
Malta	57.6	59.8	61/60	63/63	65/65
Netherlands	60.9	63.2	65/65	65/65 (66/66)	(67/67)
Austria	59.2	60.9*	65/60	65/60	65/65
Poland	56.6	59.3*	65/60	65/60	
Portugal	61.9	62.6*	65/65	65/65	
Romania	59.8	55.5	63y8m/58y8m	65/60 (65/61y11m)	(65/65)
Slovenia	56.6°	59.8**	63/61	63/61 (65/65)	
Slovakia	57.5	58.7*	62/59	62/62	
Finland	61.4	61.6*	65/65, 63-68	65/65, 63-68	
Sweden	62.1	63.8	61-67	61-67	
United Kingdom	62.0	63.1	65/60	65/65	68/68
EU 27 average	59.9	61.4			

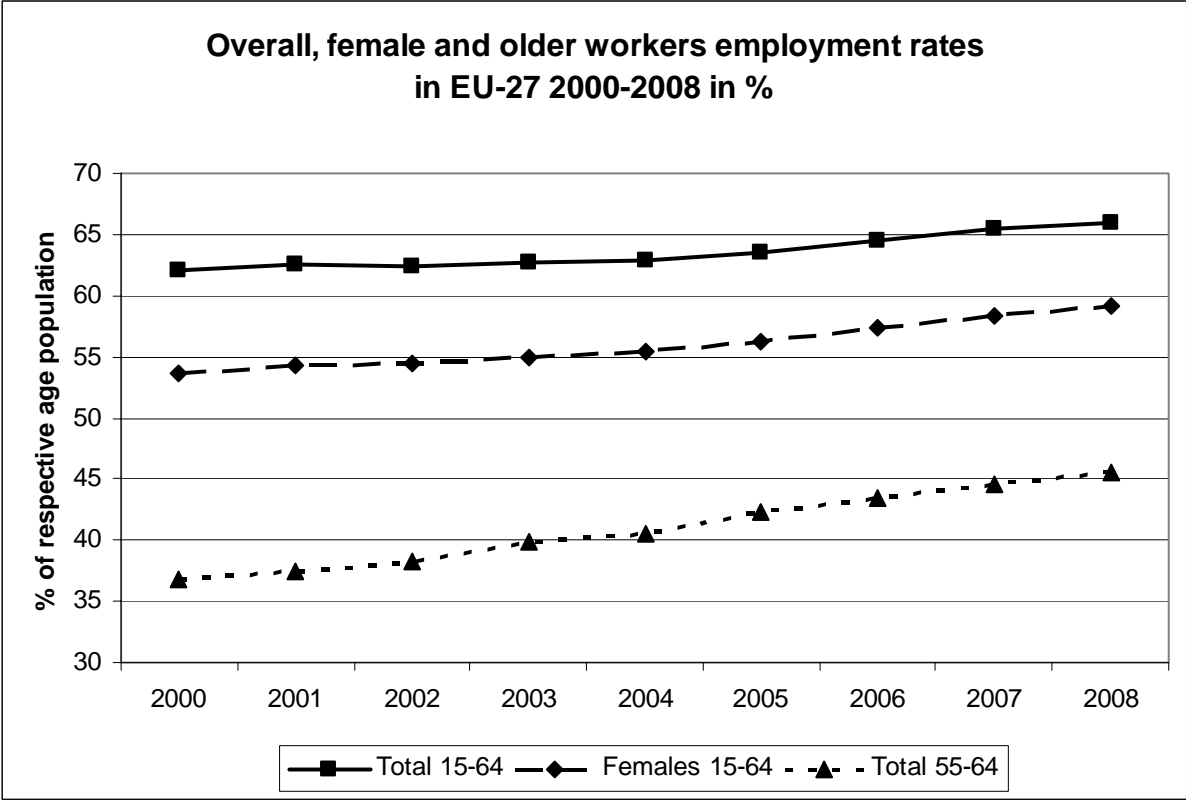
Source: Eurostat, MISSOC, Ageing Report, 2010 Interim Joint Report on pensions of the Economic Policy Committee and Social Protection Committee, noted by the 7-8 June 2010 EPSCO and ECOFIN Councils, available at: http://europa.eu/epc/publications/index_en.htm.

Note: ° - 2002, * - 2007, ** - 2006, in brackets – proposed, not yet legislated, *** retirement age evolves in line with life expectancy gains over time, introducing flexibility in the retirement provision. **** For Italy 65/65 for civil servants, starting from 2018.

Sweden: guarantee pension is available from the age of 65.

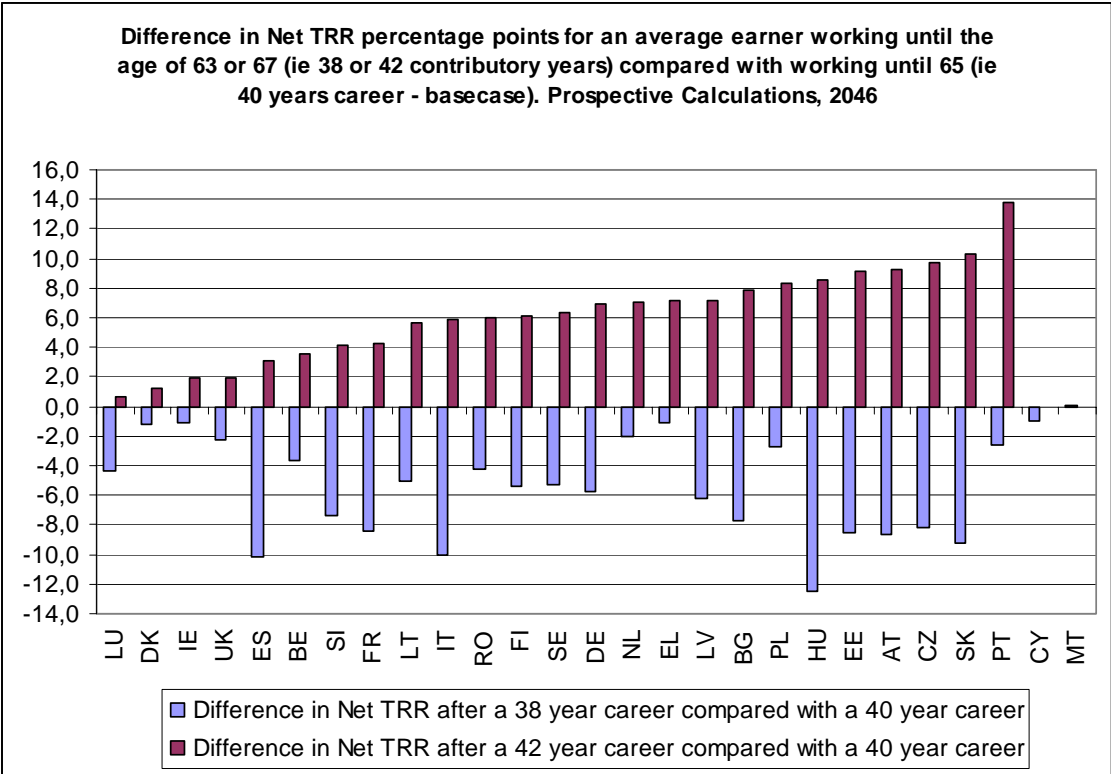
Romania: the National House of Pensions and other Social Insurance Rights.

Figure 7: Overall, female and older workers employment rates in EU-27, 2000-2008, in percent

Source: Eurostat, LFS annual data, graph published in the 2010 Interim Joint Report on pensions of the Economic Policy Committee and Social Protection Committee, noted by the 7-8 June 2010 EPSCO and ECOFIN Councils, p.10, available at: http://europa.eu/epc/publications/index_en.htm.

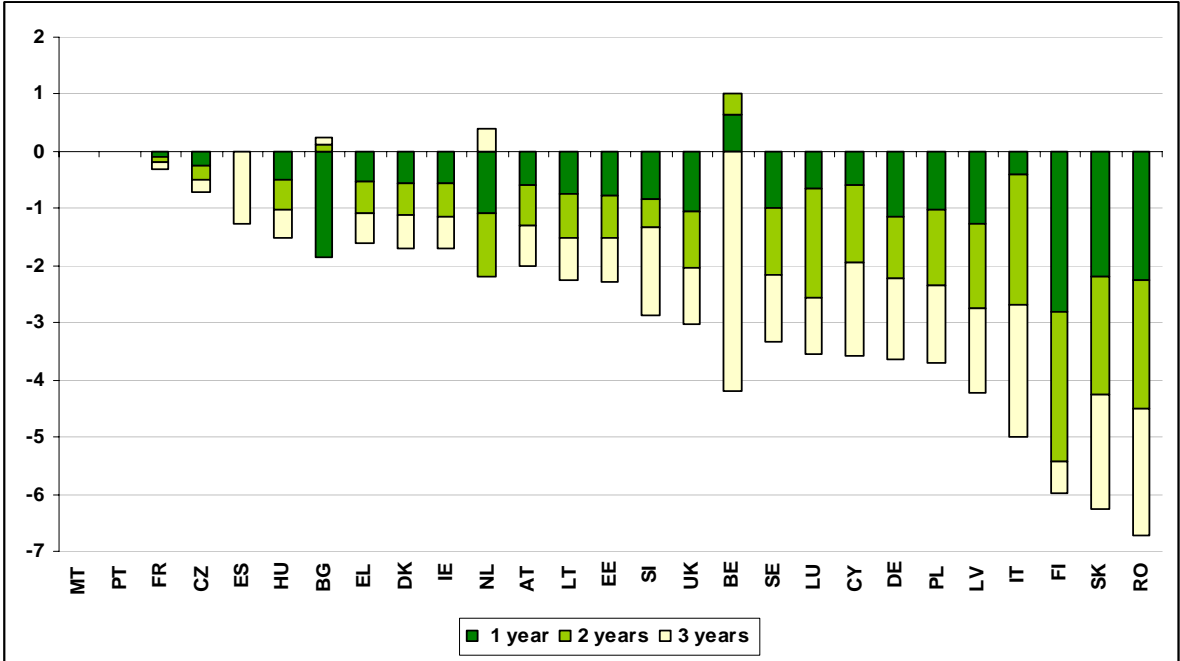
Figure 8: Pension benefit impact of shorter and longer working lives

Source: INDICATORS' SUBGROUP OF THE SOCIAL PROTECTION COMMITTEE (ISG) 2009 report on Theoretical Replacement Rates (TRR), "UPDATES OF CURRENT AND PROSPECTIVE THEORETICAL PENSION REPLACEMENT RATES 2006-2046", p.22, available at: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=752&langId=en&moreDocuments=yes>.

Figure 9: Pension benefit impact of career breaks due to unemployment

Accumulated difference in net theoretical replacement rates for an average earner entering the labour market at 25 and retiring at the statutory retirement age with a 1, 2 or 3 year career break due to unemployment compared with no break*

Source: SOCIAL PROTECTION COMMITTEE/INDICATORS' SUBGROUP OF THE SOCIAL PROTECTION COMMITTEE (ISG). Graph published in the 2010 Interim Joint Report on pensions of the Economic Policy Committee and Social Protection Committee, noted by the 7-8 June 2010 EPSCO and ECOFIN Councils, p.50, available at: http://europa.eu/epc/publications/index_en.htm

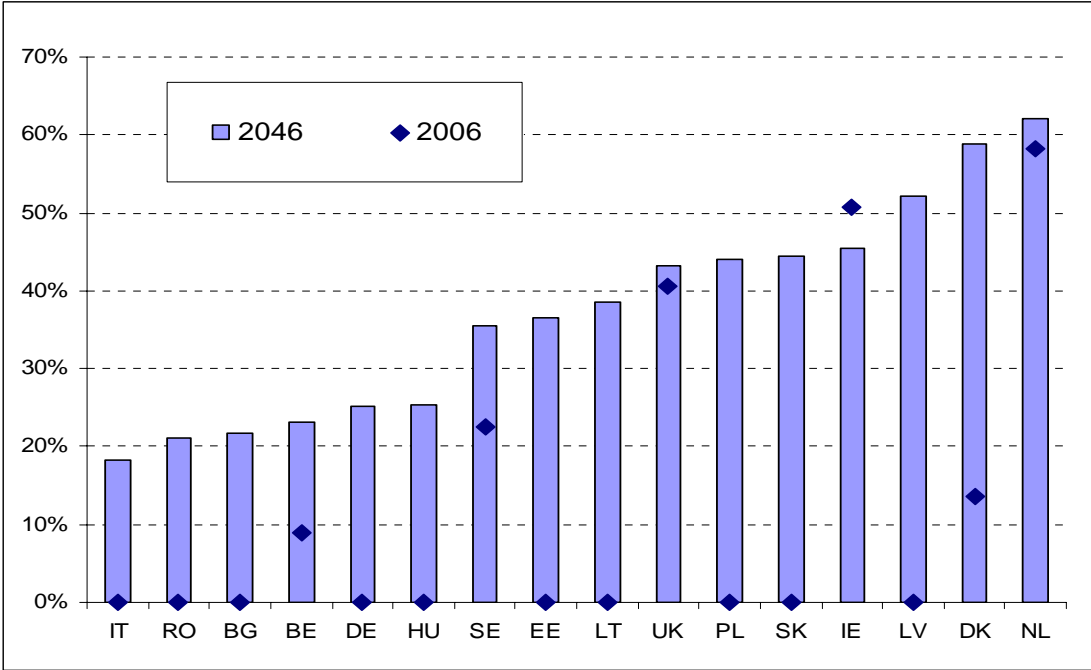
*The unemployment break is assumed to take place in the years just prior to old age retirement which is assumed here to be the statutory retirement age for men

Note: the values for MT and PT are equal to 0 and should not be interpreted as missing. The values are validated by Member States. Conditions of crediting unemployment breaks might have a positive impact on the replacement rate of a hypothetical worker in the base-case scenario, for whom values in the Figure are provided.

Figure 10: Increasing significance of funded pensions

This figure shows that for most of those countries represented, funded pensions will provide for a larger share of retirement income in 2046 than in 2006 as a result of pension reforms (measured by gross theoretical replacement rates).

Share of occupational and statutory funded pensions in total gross theoretical replacement rates in 2006 and 2046 in selected Member States

Source: INDICATORS' SUBGROUP OF THE SOCIAL PROTECTION COMMITTEE (ISG) 2009 report on Theoretical Replacement Rates, "UPDATES OF CURRENT AND PROSPECTIVE THEORETICAL PENSION REPLACEMENT RATES 2006-2046", Annex – country fiches, available at: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=752&langId=en&moreDocuments=yes>.

Note: Data available only for a number of Member States